49րդ ՏԱՐԻ Թիւ 1528 Կ. ՊՈԼԻՍ ՇԱԲԱԹ 16–29 ՅՈՒՆԻՍ 1906 7 ՃԷՄԱԶԻԻՒ ԷՎՎԷԼ 1324 – 16 ՀԱԶԻՐԱՆ 1322

Journal Armenien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Փ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գաղր Ալի Ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : ارمناس فرید
اداره‌خانه‌سی: باب‌عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղչ.	50 ղչ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	18 Ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ», ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ 10 ՓԱՐԱ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Բիւզակն առեւտրական Հանդէսին գտած ջերմ ընդունելութիւնը մխիթարական երեւոյթ մըն է, եւ մեր համայնքին ճաշակին եւ տրամադրութիւններուն իբրեւ նորագոյն յատկանիշ մը կարելի է նկատել զայն։

Գրական եւ քաղաքական ո՛րքան անյաջող ձեռնարկութիւններէ վերջ երբ այդ թերթ'ր վերածուելու գործնական օրկան մը ըլլալու առեւտրական եւ արհեստագիտական ծանօթութեանց եւ տեղեկութեանց, երբ մասնագիտական գնդերին եւ պիտանի գիտելիքներու փունջ մը եղաւ այն, այո՛, մխիթարական, յոյժ մխիթարական է տեսնել անոր արթնցուցած հետաքրքրութիւնը մեր առեւտրական եւ արհեստային շրջանակներուն մէջ, եւ նոյն իսկ անոնցմէ դուրս ոչ-մասնագէտներու մէջ։ Վաճառականութիւնը հիմա համաշխարհային ծանօթութեանց կարգին մէջ իր կարեւոր դիրքը բռնած է, խանութպանի եւ փոքրաքանակ հայթայթողի իր նախնական դիրքէն դուրս ելած՝ միջազգային հարկաւոր տարր մը եղած է, գործի բոլոր ասպարէզներուն հետ անմիջական յարակցութեան մէջ, որմէ չա՛տ անկախ համրութեան մը բոլոր հասատութիւնները։ Զարգացեալ եւ միջակ բոլոր դասակարգերուն համար ամէնօրեայ հոգածութեան եւ հետաքրքրութեան առարկայ մը դարձած է վաճառականութիւնը, որուն յաջողութեան եւ ընդարձակման կը ձգտին ո՛րքան գիտցիկ ջանքեր, կը թափուին ո՛րքան քրտինքներ, եւ կը լուծուին ո՛րքան հարցեր։

Վաճառականութեան հետ զոյգ կ'ընթանայ ճարտարարուեստը, երկուքը միասին կը լրացնեն, իրարու անհրաժեշտ են, ո՛րպէս որ արհեստաւորը եւ վաճառականը դրեթէ միշտ իրարու կը հանդիպին եւ իրարու պէտք ունին համաձայն գետնին վրայ, հետզհետէ մին միւսին չըլլայ առանց միւսին։ Եւ ո՛ր երկիրները որ այսօր առաջին դիրք մը կը բռնեն վաճառականութեան մէջ, նոյները դարձեալ առաջնակարգ են ճարտարարուեստին մէջ։ Եւրոպայի մէջ Գերմանիա ո՛չ միայն առաջին վաճառական երկիրն է, այլ նաեւ առաջին արհեստաւոր երկիրը, մանաւանդ թէ վաճառական ըլլալէ առաջ արհեստաւոր եղաւ այն։ Իսկ նիւթերու ճարտարարուեստական արտադրութիւնները ի գլուխ հանելով բազմաճիւղ եւ գիտական գործարաններու մէջ, անոնց արտածութեան եւ չահեկան գործածութեանց հոգածութիւնը առաջին գրգիռը եղաւ, եւ անդիմադրելի մղումը առաւ գերման վաճառականութեան, որուն համար երբ ըսենք թէ բնիկ ճարտարարուեստին դուստրը եղած է՝ չենք սխալիր։ Ո՛ր երկիրը որ մասնաւոր վաճառքներու արտածութեան գործովը կը զբաղի, յայտնի է թէ անոնց արտադրութիւնը յառաջ բերող մասնաւոր ճարտարարուեստ մըն ալ ունի. ա՛յս է պատճառը որ Ֆրանսա մետաքսի վաճառականութիւնը գրեթէ մենաշնորհ ըրած է իրեն, կամ, աւելի ճիշդը խօսելու համար, Ֆրանսա առաջինը եղած է մետաքսի վաճառականութեան մէջ, որովհետեւ զայն բանելու, տարրագործելու, չահագործելու նպատակաւ՝ ճարտարարուեստական գործարաններ ունի, մետաքսի գործը իրեն ճարտարարուեստ ըրած է։ Նոյնը խմացի՛ր նաեւ բոլոր միւս վաճառքներուն համար։ Վաճառականութիւնը հետզհետէ կը ձգտի իր բնիկ արտադրութիւնները մեծ չափով տարածելու գործիք մը դառնալ, եւ ի հարկէ այդ բնիկ արտադրութիւններուն արդիւնաւորման համար բնիկ ճարտարարուեստի մըն ալ պէտքը կայ։ Գործարանին մեքենան պէտք է ճանչէ, որպէս զի չոգենաւին մեքենաները ովկիանոսի ջուրերը պեղեն։

Դիտելի պարագայ մըն է որ մրցումը վաճառականութեան եւ ճարտարարուեստին մէջ անսահման ասպարէզ մը ունի. ամէն տարի կ'աւելնայ վաճառական եւ ճարտարարուեստ ազգերուն ներքին եւ արտաքին գործածութեանց չափը, բայց նո՛յն համեմատութեամբ կ'աւելնայ նոր ջանքերու, նոր փորձերու պէտքը. չոգենաւային տարածութիւնները ո՛րքան կը բազմապատկուին, ա՛յնքան կը սաստկանայ մատուցումի եւ հայթայթումի մղումը։ Հանգստաւէտ կեանքի անձկանքը, որով կը տոգորուին ամբողջապէս բոլոր մարդկային էակները, ցորչափ հասարակութեան տուրեւառի յարաբերութեանց ցանցը կը պարուրէ եւ կը գրաւէ զանոնք, առեւտրական նոր թափի, նոր մրցումի չահատակներ կը կերտէ աւելի արագ եւ աւելի գոհացուցիչ արդիւնքներով։ Ամէն օք կը բաղձայ կոկիկ ու կանոնաւոր ուտելու, հագուելու, իր տունը կահաւորելու, եւ ցորչափ մրցումը աւելի աժան եւ մատչելի ընէ ինքնաեռի ա՛յս պէտօին գոհացումը, վայելչութեան փափաքը աւելի պիտի արթննայ, ճաշակները աւելի պիտի մաքրուին. եւ այսպէս, վաճառականութիւնը եւ ճարտարարուեստը սահմանուած են բոլոր հրապարակներուն վրայ յաւերժական դիրք մը բռնելու, ըլլա՛յ ներքին, ըլլայ արտաքին հրապարակներուն վրայ։ Սպառումը չափ չի ճանչնար, եւ ինչպէս որ մարդկային մարմնոյն անտեսութիւնը կը կատարէ ընչասութեան, սրտան ըլլաջանի նման անհրաժեշտ գործողութիւններ, առանց որոնց կեանքը չըմբռնուիր, վաճառականութիւնը եւ ճարտարարուեստն ալ նոյնօրինակ գործողութիւններ կը կատարեն եւ միշտ կոչուած են կատարելու մարդկային ընկերութեան մէջ։ Ուտելիքի, ըմպելիքի, հագնելիքի, կարասիի նիւթերուն եւ անոնց պատրաստութեան գործը ուղղակի կեանքին հետ կապուած խնդութիւն մըն է, կենսական պաշտօն մը, զոր լրացնել հարկ է, ինչպէս մարդ պէտք է շնչէ եւ արտաշնչէ, կամ պէտք է սիրտը կանոնաւորապէս կատարէ իր անտեսութիւնը՝ ապրելու համար։

Հիմակ ո՞վ է այն որ չի խոստովանիր թէ նոյն իսկ գրականութիւնը իր յաջողութիւնը կը պարտի վաճառականութեան եւ ճարտարարուեստին զարգացման եւ անոնց պիտանի գործադրութեան։ Բարեկեցիկ կենցաղին բոլոր թեւերը վաճառականին մանտրանին եւ գործաւորին մեքենային անիւին վրայ փաթթուած են։ Անոնք պէտք է բանին, չարժին որպէսզի հայ ճարկնք, կրթուինք, եւ մտաւորական կեանքին հաճոյքները վայելենք։ Ո՛ւր որ վաճառականութիւնը եւ ճարտարարուեստը ծաղկած են, դաստիարակութիւնը եւ մտաւորականութիւնը՝ իրենց բոլոր սեռերով եւ տեսակներով՝ ծաղկած են, համեմատութիւնը խոտոր չէ, այլ բացարձակապէս ուղղակի, մանաւանդ երբ միտք բերենք թէ դաստիարակութիւնը զօրաւոր աղբիւր եղած է աչխատութեան յորդորելու, բազմակներու միջ դնելու վաճառականութեան եւ ճարտարարուեստի ազատ՝ տրամադրութեան տակ։ Գերման վաճառականութեան եւ ճարտարարուեստին առաջին ներշնչողը եղած է գերման դրականութիւնը, առողջ, չարժուն եւ ժիր ա՛յն գրականութիւնը, որ մինչեւ իսկ Կէօթէի եւ Շիլլէրի վերացումներու գրչին ներքեւ աչխատութեան բանաւոր օրէնքները կը սովրեցնէ, նիւթական կամ արհեստային հանգստաւէտութեան խաչալի մը հետապնդելու պէտքերը կը չեչտէ։ Գրականութիւն եւ դաստիարակութիւն Գերմանիոյ մէջ հիմունքը դրին վաճառականութեան եւ ճարտարարուեստին։ Մեկամազեան, թող չէ այդ գրականութիւնը, եւ դաստիարակութիւնն ալ մինչեւ իսկ դասական ամէնէն չոր ու հնաբոյր ծանօթութիւններուն կուտայ այժմէնութեան գոյն մը, գործնական կեանքին սպասարկութեան մէջ կը դնէ զանոնք, խելացի խառնուրդ մը կազմելով Բէղական եւ Դասական դպրոցներէն։ Եթէ տակաւին յունարէն եւ լատիներէն կը սովրեցնէ, պատճառը ա՛յն է որ վաճառականութեան եւ ճարտարարուեստին յաջողութեան համար օտար լեզուներու ուսումը կ'օգնէ դիւրացնել, դասականներուն լեզուին տարրերքներուն օժանդակութեամբ։ Նորատակը արդի կեանքին պէտքերն է միայն, զայն գոհացնելու կը նկրտի, եւ եթէ հարկ ըլլայ, չի վարանիր եղծել պրդունելու յոյներէնի եւ լատիներէնի կորսուած բաւարտոն մը։ Գերմանական Թատրոնը ժողովրդային դպրոց մըն է աչխատութեան, առողջական արտադրութեան, եւ չարքաչութեան։ Հոն ներկայացուած բոլոր տիպարները աչխատութեամբ յաջողուածներ են, կեանքի նիւթական պայքարին մէջ առանց խոզակներին կորսնցնելու յաջողուածներ. տիպերական համաշխարհական պատկեր մը կը համարին կեանքը՝ որուն պէտքերը բատ արժանւոյն գոհացնելու դաղափարը վաճառականութեան եւ ճարտարարուեստին մէջ գետեղած են Գերմանք, որոնց յաջողութիւնը կը կայանայ ատոր մէջ իսկ։ Բնութեան նիւթերը եւ արտադրութիւնները չահագործել, ձեւի եւ կերպարանքի բերել զանոնք, բնական խոչընդոտները հարթել, կազմակերպել, կարութիւնները ուղղել, արդարել, մտքի հնարքութեան չնորհիւ արուեստական միջոցներով հաղորդել բնական, բնիկ հարիքը ընդարձակել նաւագնացութեամբ, ուղեւորութեամբ, ահա՛ վաճառականութեան եւ ճարտարարուեստին գործը, ահա՛ որով բարդուածքոցը կը դիմաւորէ, դաստիարակութիւն, գրականութիւն կ'ըլլան արդիւնաւոր եւ նպատակայարմար։

Ահա՛ թէ ինչո՛ւ համար Առեւտրական եւ Ճարտարարուեստական Գրականութիւն մը անհրաժեշտ է հիմակ ո՛ւ եւ է համայնքի։ Հերի՛ք սա մազի ու թոյլ գրականութիւնը, որ հատուցս, փճացուց ամէն նիւթ, պատկերները չարչրկեց, Պէլամազեանի, դէպ բրաւ հետեւողները, կեանքի ճշմարիտ իրականութիւնները, այսինքն՝ արհեստի, երկրագործութեան եւ վաճառականութեան բարիքները անտեսել տուաւ, արուեստական մշնոլորտ մը յօրինեց, ուր իբր թէ կարելի ըլլար ապրիլ բանաստեղծութիւն եւ փիլիսոփայութիւն ըմբռնելով, կեանքի գործնականութեան բոլոր պայմանները արհամարհելով, եւ չափուած, ձեւուած տողերուն, սլըրգ ներշնչականութեան օրէնքներուն մէջ դնելով բարոյական ու պատուաւոր կեանքի մը մտատիպարը։ Հերի՛ք սա գրականութիւնը, որ մտքի պարզ խաղերու, անիրական խամաճիկներու հիման վրայ կը հաստատէր բարեկեցիկ կեանքի մը յաջողութիւնը։ Առողջ գրականութեան մը պէտք ունինք, առողջ՝ իր նիւթով եւ իր ազդեցութեամբ, որ պատկերացնէ միայն առեւտրական, արհեստային գործնական ասպարէզներուն մէջ յաջողութեան տարրերը, երկրագործութեան օրէնութիւնները պարզէ մեզի, աչխատութեան եւ չարքաչութեան բարիքները երգէ. Հերի՛ք երգեցին կոյզը, բոյրը, յուսալքումը գրականութեան այդ անխոստովանելի եւ անօգտակար երկրորդականները. չյաջողուած աչերուն մէջ յուսահատող պատանին ներկայացուցին մեզի, անդիտակից պատանեկան բանաստեղծութեան նորոնք(?) հերիք հրամցուցին մեզի, որոնց մէջ գործնական կեանքի առաջ մը անգամ չի հծեր, արեւը կը ծագի, լուսինը կը չողայ, վարդը կը բուրէ. այս՝ կը ծագի, կը չողայ, կը բուրէ, եւ յե՜տոյ, յետո՛յ, յետո՛յ, բայց այսչափ։

Ցարդ ամէն գրական Հանդէսէ աւելի առեւտրական Բիւզակն գտած ընդունելութիւնը ճշմարտապէս մխիթարական երեւոյթ մըն է, ա՛յն մտօք թէ մեր համայնքին ընթերցողները կազմուած են եւ իրենց բանին գործին աւելի հետամուտ՝ կ'որոնեն ինչ որ օգտակար է գործնականապէս, եւ ինչ որ կը միտի գոհացնել իրենց հետաքրքրութիւնը իրենց առեւտրական եւ արհեստային ձեռնարկութեանց եւ գրասեղաններուն մէջ։ Ի՜նչ լաւ մեր դպրոցականներն ալ այս մտքով դաստիարակուէին։

Ամէնօրեայ թերթերու յաջողութիւնն ալ մեծ մասամբ կը պարտինք անոնց նիւթերուն ասողճանապար փոփոխման։ Ամէն թերթ առաւել կամ նուազ համեմատութեամբ ձգտում մը ունի սթափեցնելու իր ընթերցողներուն միտքը առեւտրական, ճարտարարուեստական, մէկ խօսքով աւելի գործնական ծանօթութիւններով եւ տեղական պայմաններուն ուսումնասիրութեամբ։ Այնքան ցլազեցանք գրական պարապ խնդիրներով, որ եթէ անոնք երկար ժամանակի մը համար մեր հրապարակին վրայ չերեւին, ո՛չ մենք եւ ոչ ընթերցողները կարօտը պիտի քաշենք անոնց։ Ո՛չ մէկ գրական պայքարի երկարաձգման կողմը չենք, երբ ընդհանուրին օգտակարութեան եւ չահեկանութեան սահմանը կանցնին մէջ բերուած առարկութիւնները եւ ըմբռնումները, որոնք յաճախ ոչնչութիւններ ալ են։ Ներկայացուած նիւթին վրայ մեր ընդհանուր տեսակէտը կը ձգենք. եթէ ներկայացուածը, զոր օրինակ, թարգմանութիւն մը ըլլայ, սխալները ի հարկէ մատնանիչ կ'ընենք, ի դիւրութիւն ուսանողաց, եւ ի պաշտպանութիւն լեզուին. Նոյն սահմանին մէջ տրուած պատասխաններուն կը կցենք մեր ըսելիքները, եւ ահա այսչափ։ Ընթերցողին ալ ժամանակը եւ ալ դրամը պէտք չէ չարաչար գործածել, պէտք է միայն յագեցնել անոնց օգտակար ըլլալու փափաքով ու պաշտօնով միանգամայն։

* *

Այս տողերը գրուած էին արդէն երբ պատահմամբ տեսանք գեղարուեստագէտ-քանդակագործ Արապեան էֆ.ին, որուն յիշեցուցինք Աւետեան Մամուլի մէջ Զիֆիլ-Սարաֆի կողմէ իրեն մասին եղած այն ակնարկութիւնը թէ մեր գեղարուեստագէտները յարգել չենք գիտեր, թէ ծանօթ քանդակագործ մը (Արապեան էֆ.) այսօր գործարանի քար կը շինէ։ Արապեան էֆ. մեր այսօրուան նիւթին շատ յարմար բացատրութիւններ տուաւ, յայտարարելով թէ գեղարուեստագէտ մը անանկ բնք իր վրայ դատելով չի կրնար ապրիլ. «Ես այն ատեն յաջողեցայ, ըսաւ, երբ գեղարուեստս մէջ fodl.ru դրի, այսինքն առեւտրական գրաւում ըրի զայն։ Լոկ գեղարուեստին ներքին հրապոյրովը զբաղած ատենս, հազիւ օրական 15-20 դրչ. բան մը կը ձգէի։» Արապեան էֆ. համամիտ չէ իրենք զիրենք նկարիչ, գեղարուեստագէտ ճանչցող անձերուն, որոնք իբր թէ չեն յօժարիր գործնական կեանքին մէջ մտնելու, եւ կ'որոճան մի միայն արուեստին վսեմութեան վրայ, կամ 150-200 դահեկանով վարձատու, կամ հսկող կ'ըլլան, բերանին հովին բանալով, եւ լրագրի յօդուած գրելով։

Գեղեցիկ գաղափար Արապեան էֆ.ի գաղափարը, որով կը փափաքինք որ տոգորուած ըլլային ասպարէզին բոլոր մարդիկը։ Բայց ասոր համար էական պայմանն է մեր դաստիարակութեան մէջ դնել հարկ եղած տարրերը գործնական կեանքի հրապոյրը զօրացնելու նպատակաւ մանուկներուն մտքին մէջ։ Եթէ ուսուցիչները չեն ուզեր կամ, աւելի, չեն կրնար ընել այս բանը, ընտանիքի հայրերուն կը մնայ դպրոցին հետ բաժնել դաստիարակութեան գործը եւ իրենց զաւակներուն իրենց խակ միջագներով ներշնչել առեւտուրի, արհեստի եւ երկրագործութեան սէրը։ Առանց անոր, ուսմանց չքնաղ ծրագիրներ ոչինչ օգտակար կը պարունակեն իրենց մէջ։ Արապեան էֆ.ի բառերն պէս, պէտք է նախ արհեստի մասին գոյացած յուսախաբութիւնը վարել, եւ վաճառականութեան ու ճարտարարուեստի պարզ սկզբունքները այժմէն ուսուցանել մեր զաւակներուն։

Բիւզակնի գտած յաջողութիւնը յուսալից երեւոյթ մըն է, կը կրկնենք, մեր արհեստաւորներուն, վաճառականներուն եւ գործի ասպարէզին վրայ գտնուողներուն նկատմամբ։

ԵՐ. Տ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԳԵՐՄԱՆ ԽՄԲԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԳԼԻԱ.—Գերմանացի հիւրերը Դչ. օր Էտուարտ Թագաւորին հրաւէրին վրայ Ուինտսորի ղըղեակը գացին իբրեւ հիւր Ն. Վեհափառութեան։ Առաւօտ կանուխ Գերմանացիք հասարունցան Վաթէրլօ կայարանը եւ մասնաւոր կառախումբով առաջնորդուեցան Ուինտսոր։ Ի ղլմաց Թագաւորին ընդունեց զանոնք Սըր Քօնտի Սթիֆըն եւ իբրեւ ներկայացուցիչ Ուինտսոր քաղաքին՝ քաղաքապետ Մր. Հօլլիս։ Ասիկա բարի գալուստ մաղթեց Գերման հիւրերուն Ուինտսոր քաղաքին անունով, եւ փափաք յայտնեց որ Անգլիա այս այցելութենէն վերջ Գերման Մամլոյն ոյժը գործածուի ներդաշնակ կացութիւն մը առաջ բերելու երկու երկիրներուն միջեւ։

Թագաւորին ներկայացուցիչը յատուկ արքայական կառքերով առաջնորդեց զանոնք դղեակը, որ Թագաւորին հրամանաւ նոր ի նորոյ կահաւորուած էր։ Գերմանք նախ եւ առաջ գացին Ֆրօկմօրի Դամբարանը, ուր գերմանական գոյներով պատած անմոռուկներու փունջ մը դրին Վիքթորիա Թագուհիին դերեզմանին վրայ։ Ցետոյ հիւրերը գացին արեւելեան դարաստանը, որ հրաշալի համայնապատկեր մը կը պարզէ Ուինտսորի Բաւքին եւ անտառներուն վրայ։ Հոն ընդունեց զիրենք Էտուարտ Թագաւորին արարողապետ Լորտ Ֆարքուհար, որ երկար ատեն գերմաններէն լեզուով խօսեցաւ հիւրերուն հետ եւ յատուկ ճաշի հրաւիրեց զանոնք։ Ճաշարանը ծաղիկներով եւ դրօշներով զարդարուած էր։ Ճաշը առանձին սեղաններու վրայ տրուեցաւ։

Վէզեր Զայթունկի խմբագրապետը իր պաշտօնակիցներուն անունով հեռագիր ղրկեց Էտուարտ Թագաւորին. — «Գերման մամլոյն ներկայացուցիչները, որոնք քիչ առաջ Վիքթորիա Թագուհիին յիշատակին երկիւղած ջերմեռանդութեամբ մը իրենց յարգանքը մատուցին, կը փութան Ձեր Վեհափառութեան յայտնել իրենց խորին չնորհակալութիւնը ա՛յն հիւրասիրութեան համար, որով բարեհաճեցաք Ձեր Վեհափառութեան հիւրերը նկատել Ձեր հինաւուրց արքայական դղեակին մէջ։»

Ճաշէն վերջ հիւրերը դղեակին զանազան կողմերը չրջեցան առաջնորդութեամբ արարողապետին եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներու, հիացան Ուինտսորի աշխարհահռչակ հաւաքածոներուն վրայ, մանաւանդ հնրա-

---

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 59

ՋՈՒԱՐՃԱԼԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՀՈՎԱՆՈՑԻ ՄԸ ՍԻՐՈՅՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԳ

Նաթի Բարքէլ երբ կատարելապէս համոզուեցաւ որ ուղեւորները պիտի չկրնայ իրենց մտադրութիւնէն չեղեցնել, սկսաւ գոյքերը գետեզերք իջեցնել տալ։ Բանի որ առտուն՝ արշալոյսին պիտի մեկնէին, անհրաժեշտ էր հիմակուընէ ճամբորդական պիտոյքը փոխադրել բնիկներուն գործածած նաւակներուն մէջ, որոնք ծառի խոռոչներէն յօրինուած տաշտաձեւ բաներ մըն էին։

Նաթի Բարքէլ օրն ի բուն այս փոխադրութիւններով զբաղեցաւ, ու իրիկուան ուչ ատեն վերադառնալով՝ ուղեւորներուն հաղորդեց թէ ամէն պատրաստութիւն տեսնուած է վաղուան համար։

Հետեւեալ օրը արշալոյսին ուղեւորները ամէնքն ալ պատրաստ դտնուեցան չորս նաւակներուն մէջ տեղաւորուած էին։ Առաջինին մէջ նստած էր Սըր Տավիտ Բուրնէտմըրն, Միս Էլէն, Սըր Ճէյմս Կուպր, Գրիգորի Շօրթ եւ նօտար Վիլֆրիտ, երկրորդին մէջ՝ Նաթի Բարքէլ եւ միւս ուղեկցորդները, իսկ միւսներուն մէջ տեղաւորուեցան միւս բնիկներն ու ճամբորդութեան պիտոյքները։

Նաւակները արդէն խիստ թեթեւաչարժ էին եւ թեթեւ թիավարութիւն մը բաւական էր զանոնք սահեցնելու գետին հոսանքին ի վար. Ջուրերը այնչափ նպաստաւոր էին որ չատ տեղ թիավարութեան ալ հարկ չէր մնար։

Մինչեւ կէս օրէն չորս ժամ վերջ չարունակելով իրենց այս գետի ճամբան, անցան չատ մը գիւղերու առջեւէն, որոնց բնակիչները այս սպիտակամորթներէն ահ ու սարսափի մատնուած՝ դէպի ներսերը կը փախչէին։ Իրիկուան միայն մօտեցան դէպ ի գետեզերք, ուր ցամաք ելլելով կրակ վառեցին։

Նաթի Բարքէլ, հակառակ իր չենչող բնաւորութեան, խիստ տխուր էր ու բնաւ բերան չէր բանար այն օր։ Ուղեւորները կարծելով որ Նաթի Բարքէլ վտանգներու հաւանականութիւնը հաշուի առնելով կը մտամղջուի այսպէս, ուստի իրենք ալ ազդուեցան անոր տխրութիւնէն, ու ճաչէն ետք երբ պառկեցան, ոչ ոք կրցաւ քնանալ, ամէնքն ալ հակառակ իրենց յոգնածութեան աջէն ձախ ու ձախէն աջ կը դառնային՝ չարունակ մտածելով։ Վերջապէս երկիւղէն զատ մժեղներն ալ հանգիստ չէին ձգեր ուղեւորները ու երբ թեթեւ քունի մը ենթարկուէին, ընդոստ կը ցատքէին վայրի գազաններու սարսափելի ոռնումներէն։

Առանց սակայն վտանգի առտու եղաւ. Թեթեւ նախաճաչ մը ետք, երբ կրկին նաւակ կը նստէին, Նաթի Բարքէլ տարօրինակ առաջարկ մը ըրաւ.

— Կրնայ ըլլալ որ, ըսաւ, հիմա կամ պահ մը ետք վտանգ մը պատահի, արդ ասանկ պարագայի մը մէջ աւելի խոհեմութիւն է որ դուք բնիկներուն հետ խառն նստիք, հետեւաբար՝ աւելի ապահովութեան համար կը խնդրեմ որ Միս Էլէն ու իր հայրը իմ նաւակս գան։

Միս Էլէն խորապէս արհամարհանքով մը մերժելով այս առաջարկը,

— Եթէ վտանգի մը պիտի ենթարկուինք, ըսաւ, աւելի աղէկ է որ ամէնքս մէկ խմբուած ըլլանք։

Նաթի Բարքէլ ա՛լ աւելի առաջ չգնաց ու ուղեկցորդներուն հետ իր նաւակը մտաւ։

Ուղեւորները՝ հիմա Քօնկօ գետին այս ճիւղին ամէնէն լայն մասէն պիտի անցնէին. հոսանքը այնչափ սաստիկ էր որ կարծես ջուրերը կ'եռեւեփէին, ախորասարասու ճողբիւններ արձակելով կատաղաբար. ծառեր, քարեր, ապառաժի բեկորներ կը քչուէին կը տարուէին հոսանքին սաստկութենէն։ Հեռուներէն լսուած փչրանքն ու անբացատրելի ժխորը՝ անպատճառ մեծ ջրվէժի մը մօտաւորութիւնը կը հաստատէին։ Եւ սակայն քանի որ ո՛չ Նաթի Բարքէլ ու ո՛չ ալ բնիկները կասկածութիւն կուտային այս ամէնուն, ուղեւորներն ալ անհոգ աներկիւղ սկսան չարունակել իրենց ճամբան։

Ջուրին հոսանքը հետզհետէ կը սաստկանար ու ինքնին կը քչէր, կը սուրացնէր նաւակը՝ առանց թիավարութեան պէտքին զգացնելու։ Այսպէս ժամու մը չափ ճամբորդեցին եւ Նաթի Բարքէլի նաւակը որ ամէնուն առջեւէն կ'երթար, պէտք եղածէն աւելի բացուելով չորս հարիւր քիլօ մեթրի չափ հեռացաւ միւսներէն։

Միլլիոնատէր Նաթի Բարքէլի այսչափ հեռանալը տեսնելով՝ միւս բնիկներուն հրաման ըրաւ որ իրենք ալ թիավարեն ու նաւակները անոր ետեւէն հասցնեն, սակայն բնիկները նչանացի կերպով հասկցուցին թէ հարկ չկար թիավարելու։

Նաթի Բարքէլ՝ այսպէս միւս նաւակներէն բաժնուելէ ետք, ղեկը դէպի գետեզերք ուղղեց ու ցամաք ելաւ. ուղեւորները որ հեռուէն կը տեսնէին անոր այս ընթացքը, չկրցան ո եւ է հետեւանք հանել անկէ։

Նաթի Բարքէլ ցամաք ոտք կոխելուն պէս, ուրիչ մարդ մըն ալ դուրս ելաւ անտառին մէջէն, որ գլխարկը քովընտի դրած էր երեսը ուրիչներէն ծածկելու համար. միխակ հագուստէն յայտնի էր թէ բնիկ չէր այս անծանօթը.

(Շարունակելի)

...ումէ մեծ սրահներուն վրայ, որոնց նմանը չկայ ուրիշ ո և է դղեակի մէջ։

Կէս օրէ վերջ մամուլը շոգենաւով մը հիւրերը չորս ժամ պտոյտ ընելէ ետք Թէմզիզ գետին վրայ գեղեցիկ օդով մը, գացին Հէմբթըն Քորթ։ Թէմզիզի սիրուն հովտին մէջ իր հովուերգական գեղեցկութիւններով այս պտոյտը անմոռելի կիւնաւուրքի մը ամենէն զուարթ վերջաւորանը եղաւ։

Երեկոյին խմբագիրները հիւր եղան Հէմբթըն Քորթի մէջ նշանաւոր անգլիացի խմբագիր Մր. Սթէտի, որ ճաշին նախագահեց, բայց բանախօսութիւն տեղի չունեցաւ։ Մր. Սթէտ յայտարարեց թէ Քէնթըրպըրիի արքեպիսկոպոսը գրած է իրեն որ ի սրտէ պիտի մասնակցի բոլոր այն աշխատութեանց, որոնց նպատակն է ներդաշնակութիւն և բարեկամութիւն վերահաստատել Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջև։

Իրիկուան դէմ Լոնտոն ժամանեց Նորվեկիոյ Թագաւորին շնորհակալութեան մէկ հեռագիրը, իբրև պատասխան այն հեռագրին, զոր անգլիացի և գերման խմբագրապետներ ուղղած օր Թրօնտհէմ ղրկած էին Թագադրութեան հանդէսին առթիւ։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՀՈՏԱԾ ՄԻՍԵՐՈՒՆ ԽՆԴԻՐԸ ԱՆԳԼԻՈՑ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ.— Պատերազմական նախարար Մր. Հէլտէյն հարցման մը պատասխանելով յայտարարեց թէ հրաման տուած է Ամերիկեան պահածոյ միս չտալ անգլիական զօրքերուն, մինչև որ յստակապէս Ամերիկա ղրկուած անգլիացի սպաները իրենց տեղեկագիրը չղրկեն այս մասին։

ՊՕԷՐՆԵՐԸ.— Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ գաղթային նախարարը հարցման մը պատասխանելով, յայտարարեց թէ ինք լուր չէ առած այն մասին թէ Պօէրները կը գաղթեն Արժանթին, գերմանական արեւելեան Ափրիկէ կամ այլուր։ Արժանթին գաղթող Պօէրներուն թիւը 300 է միայն։

ՕՏԱՐ ԳՈՐԾԱՒՈՐՆԵՐԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ.— Դարձեալ Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ երեսփոխան Իվլին Կորտօն հարցուց թէ իրա՞ւ է որ գերման իշխանութիւնք օտար գործաւորները Գերմանիայէն դուրս կը հանեն, որովհետեւ անոնք աշխատութեան մրցում մը կ'ընեն գերման գործաւորներուն հետ։ Կառավարութեան ներկայացուցիչը պատասխանեց թէ գերման իշխանութիւնք իրաւունք ունին իրենց չուզած օտարականները վտարելու, բայց Պերլինի գերման դեսպանը անգլ. կառավարութեան հրամանին վրայ կատարած քննութենէն վերջ իմացուցած է թէ հարցափոխող երեսփոխանին յայտնած պատճառներով ո և է օտարական դուրս հանուած չէ։

ՏՐԷՅՖԻՒՍԻ ԴԱՏԻՆ ՎԵՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆԸ.— Դէ. օր ընդհանուր դատախազ Պօտուէն իր ջատագովականը պարզեց Վճռաբեկ Ատեանին առջեւ՝ Տրէյֆիւսի գործին մէջ։ Սկիզբէն իսկ յայտարարեց թէ բաց ի այն երեք փաստերէն, որոնք Տրէյֆիւսի փաստաբաններուն կողմէ մէջ բերուած են Ռէննի պատերազմական ատեանին վճիռը չեղեալ նկատելու համար, տակաւին ուրիշ չատ փաստեր կան, բոլորովին բեկանելու Ռէննի վճիռը։ Ցետոյ յայտարարեց Պօտուէն թէ ինք համակարծիք չէ Տրէյֆիւսի փաստաբաններուն, որոնք կը պնդեն դատը դարձեալ ուրիշ զինուորական ատեանի մը առջեւ հանել։ «Փաստաբաններուն կարծիքը այն է թէ ըսաւ, երրորդ նոր զինուորական ատեան մը վերջնականապէս պիտի լուծէ խնդիրը։ Բայց ես խորին համոզում ունիմ թէ մի միայն արդարութեան այս ատեանին, այս սրահին մէջ կարելի է արդարութիւնը ի գործ դնել և թէ հանրային անդորրութեան հոգածութիւնը կը խնդրէ ձեռմէ վերջացնել այս ցաւալի վէճը, ինչպէս արդէն օրէնքն ալ կը տրամադրէ։ Այս վէճը ա՛լ աւելի պիտի սաստկանայ, եթէ աւելի երկար տեւէ։»

Ընդհանուր դատախազ Պօտուէն յետոյ երկար ժամերով պարզեց յստակ պատկերը Տրէյֆիւսեան գործին առթիւ եղած դատական խեղաթիւրումներուն, և մանաւանդ սաստկութեամբ քննադատեց գնդապետ Բաթի տիւ Քլամի և զօրավար Մէրսիէի վարմունքը։ Այս վերջինը, զինուորական ընդհանուր դատախազը, մինչեւ իսկ ուրացաւ 1894ին դատաւորներուն առջեւ դրուած վաւերաթուղթերը։ Շարունակութիւնը միւս երկրորդ օրուան։ Ներկայ էին տիկին Զօլա, գնդապետ Բիքար, տիկին Տրէյֆիւս և Մաթիէօ Տրէյֆիւս։

ՄԵԾԻՆ ԲՐԻՏԱՆԻՈՑ ՆՈՒԷՐՆԵՐԸ ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ ՄՕՏ ԹԱԳՈՒՀԻԻՆ.— Թագաւորութենէն վերջ առաջին ընդունելութիւնը կատարուեցաւ Թրօնտհէմի մէջ, ամերիկեան նախագահի մը կողմէ կատարուած ընդունելութեան մը պարագաներով։ Մաքուր հագուած հարիւրաւոր դպրոցականներ՝ նորվեկեան դրօշներ բռնած և երգեր երգելով, անցան պալատին առջեւէն։ Այս թափօրին վերջ անգլիական դեսպանը և Կալլէսի իշխանին հետեւորդները պալատ գացին Մօտ Թագուհիին մատուցանելու Լոնտոնի Լորտ Քաղաքապետին և սկովտական ժողովուրդին համագամակրութեամբ հայթայթուած նուէրները, որոնք արքայական դրօշմանիշով բերուած էին։ Նուէրներուն մէջ կան երկու արծաթազօծ նմոյշներ հռչակաւոր Ռօզօրիւք Անօթին, որ երբեմն Քէմպրիճի դուքսին կը վերաբերէր։ Սկովտական նուէրներն են զոյգ մը արծաթեայ խոշոր աշտանակներ, թէյի գեղեցիկ սպաս մը, արծաթեայ հինաւուրց ըմպանակ մը, և ծովափրփուրէ մանեակ մը։

Այս նուէրները ներկայացնելու արարողութիւնը յոյժ հաճելի էր։ Գոթէ ոչ-պալատական և անձնական հանգամանք մը ունէր, բայց Մօտ Թագուհիին ծննդավայրին կողմէ յարգանքի այս տուրքին վայելուչ ձեւակերպութեամբ։ Ներկայ էին Կալլէսի իշխանը և իշխանուհին և իրենց երկու զաւակները։ Դեսպան Սըր Արթըր Հէրպէրթ քանի մը շնորհալից խօսքերով ներկայացուց արքայական դրօշմանիշին նուաստութ, որ Անգլիոյ և Սկովտիոյ ժողովուրդին կողմէ նուէրները բերած էր իբրև «փոքրիկ նշան մը իրենց յարգանքին և համակրութեան։» Անգլիական դեսպանը յարեց թէ Լորտ Քաղաքապետին նուէրներուն մէկ մասը հիմա կը տրուէր միայն, որովհետեւ հանգանակութիւնը դեռ բաց կը մնայ։ Նուիրաբերը յետոյ կարդաց Լոնտոնի Լորտ Քաղաքապետին և սկովտական յանձնաժողովին կողմէ ղրկուած ուղերձները։ Պաշտօն ունիմ նաեւ, ըսաւ, Հաքօն Թագաւորին և Մօտ Թագուհիին մատուցանելու Անգլիոյ Վարչապետին և կառավարութեան շնորհաւորութիւնները։

Թագուհին յայտնապէս յուզուած էր իր ծննդավայրէն եկած այս յարգանութիւններէն։ Երբ արքայական դրօշմանիշին նուաստութ խոնարհեցաւ համբուրելու համար Թագուհիին ձեռքը, այս վերջինը յուզեալ և ցած ձայնով մը ըսաւ.— «Ըսէ՛ք Անգլիոյ և Սկովտիոյ ժողովուրդներուն թէ խորապէս զգածուած եմ իրենց բարեացակամութեան և համակրութեան այս ապացոյցէն։» Թագաւորն ալ քանի մը շնորհակալութեան բառեր արտասանեց և Նորին Վեհափառութիւնք ու արքայազուն այցելուները գացին դէպի այն սեղանը ուր նուէրները ցուցադրուած էին, և մանրակրկիտ կերպով քննեցին զանոնք։ Հինաւուրց սկովտական ըմպանակը ուշագրաւ պատմուեց, ինչպէս նաեւ Ռօզօրիւք Անօթին երկու սիրուն նմոյշները։

ՖԻԼԱՏԷԼՖԻՈՅ ՍՊԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԸ.— Եղած քննութենէն ապացուցուեցաւ որ Ֆիլատէլֆիոյ 173 սպանդանոցներէն 60ը բոլորովին անգործածելի վիճակի մէջ են, աղտեղութեան և հաճախարսելի բոյներ։ Անոնցմէ ոմանք ամիսներէ ի վեր մաքրութեան երես տեսած չունին եղեր։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԴԱՂԹԱՅԻՆ ՊԱՀԱԿԱԶՕՐՔԵՐԸ.— Ֆրանսական կառավարութիւնը որոշած է ղրկել Հնդկաչինու իր պահակազօրքերէն մէկ կիսաբաժին, այսինքն 3000 եւրոպական և 2000 բնիկ զինուորներ։ Կառավարութիւնը զինուորական ծախքերուն մէջ խնայողութիւն ընելու հարկը ճանչնալով, որոշեց գաղթային պաշտպանութեան ծախքերէն սկսիլ, և թնդանօթներէն ու սուիններէն աւելի ապագային դիւանագիտութեան վրայ յոյս դնել իր հեռաւոր անդրծովեան ստացուածները պաշտպանելու համար։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՆՈՐ ՋՐԱՀԱՒՈՐ ՄԸ ԾՈՎ ԻՋՈՒՑՈՒԱԾ.— Մասնաւոր նաւարան մը անցեալ օր ծով իջեցուց Ակամեմնօն զրահաւորը կառավարութեան հաշւոյն։ Ակամեմնօն 410 ոտք երկարութիւն ունի, 16,500 թոնօ տարողութեամբ, երկրորդ Տրէտնօթը։ Ըստ ... Ակամեմնօն կարող պիտի ըլլայ կործանարար դեր մը կատարել իր 14 խոշոր թնդանօթներով։ Թէև ամենախոշոր մարտանաւն է, որ երբեք ծով իջեցուած ըլլայ, բայց շինութիւնը աւարտեցաւ տասը ամիսէն։ Մարտանաւին կնքամայրը եղաւ Լէտի Էպըրտոն։

ԹԱՄԳՈՃԻ Սիսօվաթ Թագաւորը, որ այս միջոցիս Բարիզցիներուն հիւրն է, իր զաւակներուն, նախարարներուն և իշխանուհիներուն հետ այցելեց Ինվալիտի զինուորական հիւանդանոցը։ Դեղին Թագաւորը չատ հետաքրքրուեցաւ պատմական յիշատակներով, և երկար ատեն կեցաւ Նափոլէոն Ա.ի շիրմին առջեւ։ Իշխանուհիները քանի մը հարցումներ ըրին հանգուցեալ կայսեր մասին, և մանաւանդ ուզեցին գիտնալ թէ իր ընտանիքը արդեօք ո՛ր քաղաքը ցաւ զգաց անոր մահուան վրայ։ Թագաւորը Ավէնիւ Մալաքօֆի իր բնակարանը դառնալէ առաջ Էյֆէլեան աշտարակին առաջին յարկը ելաւ, և գեղեցիկ տեսարանը վայելելէ վերջ մեծ հաճոյքով խմեց խոշոր գաւաթ մը շամբանիա։ Երկրորդ օրը Օթէօյլի հիւրշաւին գնաց։ Իր զաւակներէն մին ղրկեց Բաղթէճն, պսակ մը դնելու նախագահ Քառնոյի գերեզմանին վրայ։ Մ. Ֆալիէռ և նոյն վայրը գնաց նախագահ Քառնոյի մահուան տարեդարձին առթիւ։ Ինչպէս յայտնի է, Քառնօ մեռած է 1894 Յունիս 24ին։

ՆՈՐ ՕԹԷԼԼՕ ՄԸ.— Բարիզի կաբարէ պանդոկի մը մէջ գործածուող հաշուակալ մը, Ալպէրթ Տրօփ, ինքզինքը կամուրջէ մը վար նետելով անձնասպան եղաւ։ Տափ՝ Օթէլլոյի նման իր նախանձէն կ'ինը խղդեց, որպէս զի իր մահուանէն վերջ ուրիշ մը չվայելէ զայն։ Այս զոյգը քանի մը ամիսէ ի վեր միայն ամուսնացած էր։ Տիկին Տրօփ անուանի դերձակի մը խանութին մէջ կ'աշխատէր, Օպերային և բաւական դրամ կը շահէր։ Վերջերս ըսած էր իր ազգականներուն թէ ընտանեկան խիստ թշուառ կեանք մը կանցընէր իր ամուսնին հետ, որ կալի կերպով նախանձոտ էր։ Երիկ մարդ մը անօթեն պէտ, խեղճ կինը ալ գործ ունէր Տրօփ հետ, որ յաճախ կը ծեծէր զայն։ Կը կարծուի թէ հաշուակալը ժամանակաւոր ախտով մը բռնուած էր, թէև իր գործը պաշտօնին մէջ մինչ կանոնաւորութեամբ պարզութեամբ կը տեսնէր։

ՍԱՌԱ ՊԷՐՆԱՐ.— Շաբաթ առտու Սառա Պէռնար Բարիզ հասաւ եօթը ամսուան բացակայութենէ մը վերջ և ուղղակի իր տունը գնաց Պուլվառ Բերէյր։ Հավրի մէջ դիմաւորուեցաւ իր զաւկէն՝ Մ. Մօրիս Պէռնարէ և շատ մը բարեկամներու կողմէ, որոնք հալածական միջոցին շոգենաւերու կողմէ գացած էին։ Տիկին Պէռնար Ամերիկայի մէջ իր փորձառութիւններուն վրայ չատ խօսեցաւ։ Տիկինը բաւական քաջալեր է ամերիկեան թատրոններուն Թրըսթին ձեռքէն (մինչ Թրըսթ), որ չատ աշխատեր է սարքել Ֆրանսացի աշխարհահռչակ դերասանուհին խաղը։ Հակառակ իրեն դէմ յարուցուած դժուարութեան, տիկինը դործադրեց իր պայքարի ծրագիրը, ամէն կողմ խաղալով և իբրև թատրոն գործածելով եկեղեցիները, դպրոցները, վրանները։ Բանիցս զոհ պիտի ըլլար երկաթուղիի արկածներու, քիչ մնաց անտառի հրդեհի մը մէջ պիտի այրէր, և լոկ դիպուածով էր որ կրցաւ Սան Ֆրանսիսքոյի երկրաշարժէն ազատիլ։ Այսուհանդերձ, հակառակ բնական և արուեստական փորձութեանց, դժուարութեանց և նեղութեանց՝ դերասանուհին կ'ըսէ թէ իր պտոյտը խիստ յաջող գնաց, և ամէն պտոյտէ աւելի չահաւէտ եղաւ իրեն։ Տիկին Պէռնար հիմա մտադիր է հանգիստ մը վայելել Պրըթօն ծովեզերքին վրայ Պէլ Իլի մէջ, յետոյ Լոնտոն պիտի երթայ, անկէց Սպանիա և Բորթուկալ, և աչնան Բարիզ պիտի դառնայ նոր թատերախաղի մը համար։

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՎԻՃԱԿԸ.— Այս միջոցիս Թօքիոյի մէջ 550 չինացի զինուորական ուսանողներ կան։ Մասնաւոր նախապատրաստական դպրոց մը հաստատուած է իրենց համար։ Թօքիոյի զինուորական բարձրագոյն վարժարանին դասընթացքը աւարտելէ վերջ, պիտի ծառայեն նաեւ ճապոնական զօրագունդերուն մէջ, և յետոյ Չինաստան պիտի կանչուին մեծ զօրամասերուն մասնակցելու։

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐՆԵՐՈՒՆ ԱՐՇԱՒԸ.— Ամերիկացի միլիոնատէրեր ի մօտոյ Պաւիսէլ պիտի արշաւեն ամառնային եղանակը անցնելու, Վանտէրպիլթ, Բ. Մորկան, Տըլաֆիլտ, Գուլ, Քլէնթըն, ևն.։ Կ'ըսուի թէ Ռօքֆէլլըր ևս քանի մը օր Պրիւսէլ պիտի անցընէ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Միչիկանի և Սաութ Քարօլինա կոչուելիք 16,000 թոնոնոց զրահաւորներուն շինութեան համար Քրամփ և Ընկ. նաւագործարանը յանձնառութիւն ներկայացուցած է, պայման դնելով 708,000 անգլ. ոսկի ստանձնել իւրաքանչիւրը։ Երկու զրահաւորներն ալ պէտք է լմնանան 42 ամիսէն։

ԲԱՆԱՄԱՅԻ ՋՐԱՆՑԸ.— Րուզվէլթ նախագահ Հոկտ.ին այցելութիւն պիտի տայ Բանամայի պարանոցին։ Երեք շաբաթ բացակայ պիտի մնայ, և հետեւաբար կարող պիտի չըլլայ իր սովորական պտոյտը ընելու միջին արեւմտեան նահանգներուն մէջ։

Բանամայի ջրանցքին յանձնաժողովը Մէրիլէնտի պողպատի ընկերութեան յանձնեց երկու խոշոր ջրահան գործիքներու շինութիւնը, իւրաքանչիւրը 362,000 տոլար ծախքով, թէև Անգլիական Տուն մը առաջարկած էր աւելի աժան շինել։ Յանձնաժողովը այսպէս Ծերակոյտին և Երեսփ. Ժողովին որոշման տրամադրութեանց համեմատ շարժեցաւ, ա՛յն մասին թէ Բանամայի ջրանցքին շինութեան համար հարկ եղած երեւելները և գործիքները ամերիկեան գործարաններէն հայթայթուին, բաւական է որ Նախագահը անոնց գիները տարապայման կերպով սուղ չգտնէ։

ՎԱՐԴԵՏ ԲՍԱԿԱՀԱՏ ՄԸ.— Ադամանդի միջնորդ Տիկին Կօթրլ Բարիզի մէկ կայարանին մէջ խարդախութեան մը զոհ եղաւ վերջին ծայր լաւ հագուած մարդու մը կողմէ, որ քաղաքավարութեամբ գլխարկը հանելով՝ տիկնոջ հարցուց Պուլվառ Մալէզպի ճամբան։ Խնդրուած տեղեկութիւնը տալէն վերջ, տիկինը նշմարեց որ այդ լաւ հագուած մարդը Պուլվառ Մալէզպ երթալէ առաջ կտրած էր իր դրամապանակը, ուրկէ առած էր իր քսակը և 10,000 անգլ. ոսկի արժողութեամբ գոհարներու և ադամանդներու փոքրիկ տուփ մը։ Այս թանկագին բեռը Տիկին Կօթրլի յանձնուած էր ծախելու համար։

ԵԿԱՄՈՒՏԻ ՏՈՒՐՔԸ.— Դեռ ժամանակ մը եկամուտի տուրքին օրինագիծը Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին օրակարգին մէջ պիտի չմտնէ։ Յապաղման պատճառը ա՛յն է որ ելմտական նախարար Մ. Բուանքարէ իր ծրագիրը Խորհրդարանին ներկայացնելէ առաջ կ'ուզէ քանի մը փորձեր կատարել ինչ ինչ արուարձաններու մէջ։ Այս ծրագիրը բնաւ ժողովրդական չէ Ֆրանսայի մէջ. եթէ ընդունուի, չատ մը հարուստ օտարականներ որոնք Ֆրանսա հաստատուած են, պիտի քաշուին։ Ֆրանսական դրամագլուխը արտասահմանի մէջ շահագործելու ձգտումն ալ պիտի աւելնայ։ Ծրագրին գաղափարն իսկ այժմէն ազդած է դրամական հրապարակին, մանաւանդ ֆրանսական Ռանթին վրայ, որ տխար կ'երթայ, ինչպէս արդէն դարձեալ ժամանակէ մը ի վեր տխար կ'երթան ռուսական թուղթերը։

ՄԱՆՉՈՒՐԻՈՅ ՍՊԱԴԱՆ.— Մանչուրիոյ չինական ընդհանուր կառավարիչ պիտի անուանուի Եուանշիքայ փոխարքան։ Չինացի առաջնակարգ և լուսամիտ այս պետական մարդուն ընտրութիւնը ցոյց կուտայ թէ Չինաստան մտադիր է նոր և զօրաւոր քաղաքականութիւն մը սկսիլ Մանչուրիոյ մէջ։ Եուանշիքայ իր պաշտօնին գլուխը պիտի անցնի ճափոնի զինուորներուն քաշուելէն անմիջապէս վերջ։ Ճափոնցի զօրավար Աչիմա Եու Մանչուրիոյ ընդհանուր կառավարիչ տիտղոսը կրելով ճափոնական նոր վարչութեան պետը պիտի ըլլայ, և նոյն դերը պիտի կատարէ, զոր ժամանակին կը կատարէր Ռուսիոյ Փոխարքան։

ՔՐՈՆԻԿ

ԸՇԸԼԵԱՆ Ներսէս վրդ. վերստին Պատրիարքարան դիմում ընելով խնդրած է որ իրեն ներում շնորհուի։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷ հեռագրաւ արդէն ծանուցուած էր թէ Թաթուլ վրդ. Պիլէճիկի Առաջնորդ ընտրուած է։ Ընտրութեան տեղեկագիրը այս անգամ Պատրիարքարան հասած է, ուսկից կը հասկցուի թէ Գաւառ. Ժողովոյ 21 անդամներէն 16ը միայն ներկայ էին, մնացեալ 5էն 2ը կեդրոնի կողմէ դադարեալ նկատուած էին, իսկ միւս երեք բացականները՝ որոնք թեմերէն էին, իրենց գործոց պատճառաւ չէին կրցած մասնակցիլ Ժողովին, ուր ներկայ էին նաև Կրօն. և Քաղ. Ժողովոյ անդամները։ Յունիս 9ի Ուրբաթ օրը կատարուեցաւ ընտրութիւնը։ Առաջն. տեղապահ Տ. Թաթուլ վրդ. ընտրութեան համար պատրիարքական հրահանգը և եռանունի ցանկը Ժողովին ներկայացնելէն ետքը՝ մեկնեցաւ ժողովարանէն։ Ժողովականք՝ յետ երկար խորհրդակցութեան՝ միաձայնութեամբ Պիլէճիկի Առաջնորդ ընտրեր են Տ. Թաթուլ վրդ.ը, ընտրութեան ստորագրեալ տեղեկագիրը Պատրիարքարան ղրկելով՝ հաստատութիւնը խնդրեր են։

ՄՇՈՅ Գաւառ. Վարչութիւնը վերստին գոհունակութեան գիր մը ղրկած է Պատրիարքարան՝ գոհունակութիւն յայտնելով Կորիւն վրդ. Եղիտբէմեանի բարեոք պաշտօնավարութեան մասին՝ յայտարարելով որ Վրդ.ին ներկայութիւնը արդարեւ հոգեւոր մխիթարութիւն մը եղած է ժողովրդեան։

ԲԱՂԻՇԻ Առաջնորդ Տ. Եզնիկ Ծ. Վրդ. Գալփաքճեան Յունիս 14ին Կիւրճի շոգենաւով Տրապիզոնէն ճամբայ ելեր է՝ Պոլիս գալու համար։

ԵՐԶՆԿԱՅԻ նախորդ Առաջ. Տեղապահ Տ. Արտաւազդ վրդ. Երզնկայէն Շապին-Գարահիսար մեկներ է։

ԵՐԶՆԿԱՅԻ Քաղաքական և Կրօնական Ժողովները և թեմերու բովանդակ քահանայից կողմէ ստորագրուած հանրագիր մը՝ Արտաւազդ Վ.ի աշխատութիւնները և հովուական հոգածութիւնը գնահատելով՝ խնդրած են որ Արտաւազդ վրդ. վերահաստատուի իր առաջնորդական պաշտօնին մէջ, որուն վերջին անգամ կոչուած էր։

ՌՈՏՈՍԹՕՅԻ Թաղ. Խորհուրդը Առաջնորդարանը վարձու տուած և Առաջնորդին անձնական գոյքերը պահուած չըլլալով, հեռագրաւ հրաման տրուած էր այդպիսի ընթացքի մէջ չգտնուիլ։ Նկատելով սակայն որ հեռագրական հրամանները ապարդիւն կը մնան՝ յանձնարարուեցաւ Ա. Պօլսոյ նախորդ Առաջ. տեղապահ Տ. Ստուէն քհ.ի որ անձամբ Ռոտոսթօ երթալով կարգադրէ խնդիրը։

ԵՐԷԿ Պատրիարքարանի մէջ բաւական թիւով նշանախօսութիւններ կատարուեցան։

ԾԱՆՕԹ ուսուցիչ Մինաս էֆ. Ծովեան առջի օր մայրաքաղաքս ժամանեց Պարտիզակէ։

ԳՆԱԼԸ ԿՂԶԻԻ Թաղ. Խորհուրդը կազմալուծեալ վիճակ մը ունի, որովհետեւ Պատրիարքարանի կողմէ ընտրուած նոր Թաղ. Խորհրդոյ անդամներն ալ իրենց հրաժարականը կուտան հետզհետէ։ Զարմանալի է որ սակաւաթիւ ժողովուրդի մը եկեղեցական ու կրթական գործերը վարելու կարող ունեցող մարդիկ կը պակսին այդ կղզին մէջ, ուր «մեծ աղա»ները, քիչ մը քիչ թիւ չէ՛ որ կը կազմեն։ Սէֆեան Մինասեան էֆ.ն, Թաղ. Խորհրդոյ նախկին ատենապետը, գրեթէ երկու երեք տարիէ ի վեր առանձինն վարեց Գնալըի եկեղեցական ու կրթական գործերը, որոնց մէջ ո՛չ մէկ անպատեհութիւն կը նշմարուէր։ Իր հեղինակաւոր ազդեցութիւնը, որուն հետեւանքով՝ կղզիին «մեծ աղա»ներուն ջոկը ճանչցուած էր, բաւական էր արդէն ամէն բան տնօրինելու առանձինն՝ եկեղեցիին նպաստաւոր կերպով։ Ու հիմա երբ ան քաշուած է այդ պաշտօնէն, իր տկարութեան պատճառաւ, կարելի է իրեն պէս հանրային վստահութիւն վայելող անձ մը կոչել Թաղ. Խորհրդոյ պաշտօնին, երբ նոր ընտրուած անդամները զանազան պատճառաբանութիւններով կ'ուզեն հրաժարիլ իրարու ետեւէ։ Արդէն Գնալըի Թաղ. Խորհրդարանը ա՛յնչափ քիչ գործառնութիւն ունի որ լաւին կը բաւէ մէ՛կ անձ, բաւական է որ ընտրելին վստահելի, ուղղամիտ և պատուաւոր ըլլայ։

ՊՐՈՒՍԱՅԷՆ ԿԸ ԳՐԵՆ.— Տեղւոյս Ազգ. վարժարանի տարեկան հարցաքննութիւնք սկսած են, ամսոյս 12էն ի վեր։ Դպրոցի գործով հետաքրքրուողներ՝ այս տարի անցեալ տարիներէ աւելի արդիւնք կը սպասեն, նկատողութեան առնելով դպրոցներուն նուիրուած հոգածութիւնն ու խնամքը։

— Առաջնորդ Սրբազանը՝ որ սովոր է ամէն տարի օդափոխութեան համար Պոլիս այցելել, այս տարի եւս մտադրութիւն յայտնած է երթալ ի Պոլիս։

— Կ'ըսուի թէ տեղւոյս Թաղ. Խորհուրդը նկատելով որ, խորհրդարանի մէջ եղած կրթական և եկեղեցական որոշումները վայրկեան չանցած եկեղեցւոյ դուրսը կը խօսուին, և հոն ի լուր եկեղեցւոյ սպասաւորաց՝ առաջնորդին և ժողովականներուն դէմ բարբաջանքներ կ'ըլլան, որոշած է քննութիւն մը բանալ ու յանցաւոր պաշտօնեաները վտարել։

ԾԱՆՕԹ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒՀԻ Օր. Զապէլ Զաքարեան մայրաքաղաքս ժամանեց Կիրասոնէն, ուր կը գտնուէր իբր վարիչ Ազգ. Մանկապարտէզին։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ Հայոց վարժարանին օսմաներէնի ուսուցիչ կարգուեցաւ Սուլթանիէ վարժարանին շրջանաւարտներէն Սատըք պէյ։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

Չորեքշաբթի օր Գումգաբուի անգլ. Բարեկամաց Ընկերութեան Նորակառոյց հաստատութեան ընդարձակ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ, ընկերակցութեան տնօրինուհի Միս Ա. Մ. Պըրճըսի Մուսալէյի մէջ նոր հաստատած անգլիական վարժարանին աշակերտաց ամավերջի հարցաքննութիւնները և մրցանակաբաշխութեան հանդէսը։ Կէս օրէ վերջ կատարուեցաւ նոյն վարժարանին ուղղոյց հանդէսը։ Սրահը զարդարուած էր օսմանեան, անգլիական և ամերիկեան դրօշներով։ Ներկայ էին Բերայի հոլանտական դեսպանատան մատրան քարոզիչ Վեր. Ռօպըրթ Ֆրու, Բրոֆ. Յակոբոս Ճէճիզեան և իր կինը, Պէպէքի անգլ. գաղութէն հրաւիրեալներ, վարժարանին և հաստատութեան ուսուցչական մարմինը իրենց ընտանիքներով, աշակերտաց ծնողքներ և երկսեռ խուռն բազմութիւն մը։

Հանդէսը կը վարէին ընկերակցութեան և վարժարանին տնօրէնուհին Միս Ա. Մ. Պըրճըս, իր աշխատակից ընկերուհիները Միս Պինս, Միս Պօրա և Միս Սմիթ, Վեր. Մր. Ֆրու ևն.։ Մանկապարտէզի տղայոց հարցաքննութիւնները կը վարէր յաջողապէս Միս Մալխասեան, անգլիացի օրիորդները, իսկ վերի կարգի տղայոց հարցաքննութիւնները կը կատարէր Պարտիզակի Ամերիկեան վարժարանի ընթացաւարտներէն Պ. Լեւոն Էնֆիյէճեան։

Հանդէսին ամէնէն յաջող մասն էր մանկապարտէզի տղայոց երգերը, ընտրեալ խաղերը և օրկանի ընկերակցութեամբ կատարուած եղանակաւոր մարմնամարզի փորձերը, զոր գնահատելի յաջողութեամբ և ըստ Նորագոյն մանկավարժական դրութեանց կրցած էին սորվեցնել հաստատութեան և վարժարանին անգլիացի և անգլիագէտ Հայ դաստիարակները։

Ներկաներէն Վեր. Ռօպըրթ Ֆրու խօսելով հանդէսին վրայ իր անկեղծ գոհունակութիւնը յայտնեց և գնահատեց Միս Պըրճըսի, Միս Պինսի և իրենց ընկերուհիներուն ձեռք բերած յաջող արդիւնքը։

Նոյնպէս խօսեցաւ բրոֆէսօր Յակոբոս Ճէճիզեան, որ մեծապէս գնահատեց առանց ի ձայն փողոյ և որոգի աշխատող յիշեալ անգլիացի օրիորդները։ Միս Պըրճըս, 17 տարիներէ աւելի է որ օգնականութեամբ իր ընկերուհիներուն, կը վարէ անգլ. բարեկամաց (քուէյքըր) ընկերակցութեան կրօնական գործերը, և վարդապետական խնդրոց մասին խիստ փափկանկատ նախանձախնդրութեամբ կը քարոզէ անխտիր նոյն հաստատութեան գիշերային և ցերեկեայ յաճախելի աղօթաժողովներուն մէջ և կը վարէ շուրջ 300 աշակերտէ բաղկացեալ կիրակնօրեայ պատուական վարժարան մը, իր Գում Գաբուի ժողովատեղւոյն մէջ։

Հանդէսը փակուեցաւ ընդհանուր գոհունակ տպաւորութեան մէջ և հիւրեր պատուասիրուեցան անգլ. «քէյք»երով և թէյերով։

Ա. Գ.

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿ

Հանրագիտակի 24րդ թիւը հրատարակուեցաւ հետեւեալ ճոխ և հետաքրքրաշարժ պարունակութեամբ.—

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ Տ.— Ֆրանսերէնը կեդրոնականին մէջ։ Հ.— Ինչպէս կը գրեն այսօր մեր գրագէտները։ ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ.— Առաջին համբոյր։ Մ. ՋԱՒԻՆԵԱՆ.— Սիրերգ կանկառի վրայ և կանկառերգ։ ՆԵՐՇԱՊՈՒՀ.— Աւեմ Տաղի քրմին։ Գ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ.— Կիները եկեղեցիին մէջ։ Ս. ՓԱՓԱԶԵԱՆ.— Զրուցածներ։ Ա. ԽՍՊԻՋԵՐԵԱՆ.— Բօզոյին սրակը։ Հ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ.— Շիրմի մը վրայ բոյն մը։ ՑԱԿՈԲ.— Օր նոր, լուր նոր, տառնաւոր։ ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐԸ, ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԼՈՒՐԵՐ։

Գաւառներէ պէտք է դիմել Հանրագիտակի Խմբագրութեան, Պալը Աղի Ճատէսի, Աստուածեան Տպարան։ Տարեկան բաժանորդագինն է 54, վեցամսեայ 27 ղրուշ։

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ

ԱՐՏԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՀԱՐՍԱՆԻՔ

Խաչիկ էֆ. Ըլղարեանի Օր. Ազատի Կարապետեանի հետ պսակի արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի, Յունիս 19 ժամ 1ին (Ը. Ե.) Այ-Սթէֆանոյի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն մէջ։ Շնորհաւորութիւնք պիտի ընդունուին Ն. Բէօշէեան էֆ.ի բնակարանը։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԱՐ ԼԵՒՈՆ Վ. ԽԵԼՕՓԵԱՆ

ՕՐ. ԼՈՒԻԶ ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ

ԽՕՍՆԱՑԵԱԼՔ

Խասգիւղ

«ԾԱՂԻԿ»

ԿԻՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԷՍԸ

ԹԻՒ 41րդ

Կանանց հանդէսը հրապարակ եկաւ երէկ գեղեցիկ և լեցուն պարունակութեամբ և զարդարուած հետեւեալ գրիչներով.

Օր. Արտեմիս Մելքոնեան.— Հայ գաւառացուհին և գեղարուեստը։ Օր. Ցուլիանէ Սարգիսեան.— Կին գրողներ (Տիկին Աստա Նէկրի)։ Օր. Մարիա Աստուածատուր.— Թէ ինչպէս պէտք է ամուսնանալ։ Օր. Ալիս Մանուկեան.— Գրական ակնարկներ։ Օր. Հայկանոյշ Մառք.— Ծա՛ռ ու... Օր. Տիրուհի Կիւլպէնկեան.— Նորաձեւութեան բաժինը (Տղոց գլխարկները)։ Խմբագրութիւն.— Ամուսնական սիրոյ մը արտայայտութեան շուրջը։ Բերայի արուեստանոցը և Ցանաց արուեստանոցը։ Հայ աղջիկներուն գմայլելի ձեռագործները,— Հաշուական հանճար, ևն. ևն.

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

28 Յունիս 1906

Ֆրանսական 3%	96.57
Օսմանեան Միացեալ	96.62
Երկաթուղի	148.25
Պանք Օթթոման	675.—
Րէժի	445.—
Թրամվայ	50.—

ՌԵՍՄԻ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Զապթիյէ Նէզարէթի ճէլիլէսի մէքթուպի գալէմի պաշ քեաթիպի իզզէթլու Խալիլ Հագոբ պէյէ թէրֆիէն միւթէմայիզ։

* *

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի տախրիրաթ գալէմի գաղասը գայմագամլըղը Չէյմէ գայմագամը իզզէթլու Զիա պէյէ։

Այտըն վիլայէթի տախրիրատ Չէյմէ գազասը գայմագամլըղը Ուշագ գայմագամլըղընտան միւտէֆի իզզէթլու Ահմէտ Մուխթար պէյէ։

ՆՇԱՆ

Վիլաեաթը սէլէսէի Շահանէ մալիյէ գոմիսիոնը ազատ Ալման միւշավիրի Պարօն տիւ Կրիբթինկէրէ իքինճի րիւթպէսէն Օսմանի։

Հիւմը խըտմէթի միւշահէտ օլան Պրուսա րուշտիյէսի մէքտէպի միւդիրի մէմուրը Մուհսին էֆէնտիյէ ալթընճի րիւթպէսէն Մէճիտի նըշանը զիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ՀԱՇՈՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ.—Մեծ-Եպարքոսը, Պետական Խորհուրդին ելմտական ճիւղին և Նախարարաց Խորհուրդին մէկ որոշման համաձայն, գրեց Ելմտական Նախարարութեան թէ ամուսիններու, ծնողքներու և զաւակներու ամսաթոշակի հաշուէն ունեցած առնելիքները պէտք է ամբողջութեամբ հաշուակցիլ կալուածական տուրքերու հետ, առանց նկատողութեան առնելու թէ որ տարուան կը վերաբերին։ Սակայն նկատելով որ այդ հաշուակցութեան սահմանը միայն ամուսիններու, ծնողքներու և զաւակներու համար անբաւական է, Բ. Դուռնէն հրահանգ խնդրուեցաւ, որպէս զի մեծ հօր, մեծ մօր, թոռան, եղբօր, քրոջ, եղբօր ու քրոջ զաւակներու, աներոջ, զոքանչի, աներորդիի և քենիի ամսաթոշակներով ալ հաշուակցութիւն կատարուի։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ ընկերութիւնը, ինչպէս յայտնի է, «Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիէ» անուն վարչութիւն մը կազմած էր՝ Սէլանիկի ծովածոցին և շրջակայքին միջև շոգենաւային երթևեկ մը հաստատելու համար։ Այս առթիւ պատրաստուած կանոնագիրը վաւերացուեցաւ Կայս. Իրատէով։

ՄԻՍԻՆ ԳԻՆԸ.— Ձեռնհաս պաշտօնարանը քննութեան ենթարկած է սա պարագան թէ «չաչնի»ի դրութիւնը ջնջուած ըլլալով հանդերձ դարձեալ միսին գինը սուղ կը մնայ։ Ոչխարի վաճառականներու միջև կատարուող ոչխարի առևտուրին վերաբերեալ կարգ մը անպէտ սովորութիւնները այնքան շատցած են որ ատոնք բոլորովին վերցնելէ ետքը միայն կարելի կ'ըլլայ այդ առևտուրը բանաւոր եղանակի մը վերածել։ Միսի գիները այսքան սուղ չեղած ատեն վերոգրեալ սովորութեանց ազդեցութիւնը այնքան չէր զգացուեր և այսու հանդերձ ոչխարի վաճառականները ու միս ծախողները կը շահէին։ Մէկ քանի տարիներէ ի վեր ոչխարի նուազութիւնը արդարև պատճառ եղած է միսի գիներու աճելուն, սակայն այդ ալ սահման մը ունի և հիմակուան չափ սուղ ըլլալուն համար պատճառ մը չկայ։ Այս առթիւ Իգտամ կը թուէ ոչխարի վաճառականներուն կողմէ կատարուելիք հետևեալ վճարումները։ Քրիմ՝ հարիւրին 7, Սքօփիւ՝ մէկ, Թրքեաֆ՝ մէկ ղրուշ, Քօրրա՝ մէկ ղրուշ, Քարբաձ՝ մէկ և Տէսելիֆ երկու ղրուշ։ Ոչխարի վաճառականները կ'ըսեն թէ 110 ղրուշի ծախուած ոչխարի մը համար ամէնէն քիչ 12 ղրուշի գումար մը կը հատուցանեն պարապ տեղը, որով միսի իւրաքանչիւր օխան 50-60 փարա սուղ կ'ըլլայ։ Ձեռնհաս պաշտօնարանը կը խորհրդակցի այն տեսակ դրութիւն մը հաստատել, որով թէ՛ ոչխարի վաճառականներու և մսավաճառներու օրինաւոր շահերը և թէ ժողովրդեան շահը ապահովուի։ Մէկ քանի օրէն որոշում մը պիտի տրուի։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ Ռէշիտ փաշային նախագահութեամբ կազմուած յանձնաժողովը առջի օր ալ գումարուելով խորհրդակցութիւն կատարեց նոյն պաշտօնարանին հասոյթները և ծախքերը հաւասարակշռելու մասին։

ԱՅՏԸՆԻ նահանգին Թիրէ և Պայնտըր գաւառակները միացուելով Էօտէմիշի մէջ գաւառ մը պիտի կազմուի, Պայնտըր գիւղաքաղաքն ալ գիւղախումբի պիտի վերածուի։

ՀԱՑԵՐԸ.— Ցունարէն լրագիրները ձեռնհաս պաշտօնարանին ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն, ըսելով որ փռապանները այժմ խմոր հաց կը հանեն, ծանր կշռելու համար։ Առաջ քսակները կը փնտռուէին, իսկ հիմա ստամոքսները։

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ Տեղեկութիւն ունենալով որ յունարէն Նէա Էֆիմէրիս և Proodos լրագիրները կանոնին անսաստած են, առաջինը անպայման կերպով դադարման դատապարտեց. իսկ երկրորդին ազդարարագիր ղրկեց՝ յանդիմանութեամբ ծանուցանելով որ այդ կարգի արարքներէ զգուշանայ։

ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Իտալական դեսպան Էմբէրիալի մարքիզը և Տիկինը վաղը Պոլիս կը հասնին։

* * Ամերիկեան դեսպան Մր. Լէյշման որ իր երկիրը կը գտնուէր, ճամբայ ելաւ Պոլիս գալու համար։

* * Սերպիական դեսպան Մ. Սիմիչ երէկ Մեծ-Կղզի փոխադրուեցաւ։

* * Հոլլէն դեսպան Մ. Կրիպարիս վաղը պիտի մեկնի Եւրոպա։

* * Ֆրանսական դեսպանատան խորհրդական Մ. Պօմ և Տիկինը, որոնք Բարիզ կը գտնուէին, երէկ վերադարձան Պոլիս։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Պալատ և գաւառներու բոլոր պաշտօնէութեանց հրահանգ տրուեցաւ հաւել որ Հիճազի երկաթուղիին ի նպաստ հանգանակուած գումարները ամբողջովին և անյապաղ ղրկուին նոյն երկաթուղիին ելմտական վարչութեան և ուրիշ նպատակի չյատկացուին։ Պրուսայի նահանգին Տէֆթէրտար Րիֆաթ պէյ դատաստանի ենթարկուեցաւ Հիճազի երկաթուղիին յատուկ 100,000 ղրուշէ աւելի դրամ մը ուրիշ նպատակի գործածած ըլլալուն համար։

ՅՈՅՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ.—Ֆէնէրի պատրիարքարանին Սինոդը թաքրիր մը պատրաստեց եպիսկոպոսական տուրքին համար, որ պիտի մատուցուի Ձեռնհաս պաշտօնարանին։ Այս պաշտօնաթուղթով, կը յանձնարարուի մուխթարներուն, գանձել հօտերու կողմէ իրենց հոգևոր հովիւին պարտական եղած տուրքն եւն., և կը խնդրուի որ ի հարկին տեղական իշխանութիւնք միջամտեն։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ.— Կրթական նախարարութիւնը յատուկ կանոնագիր մը կը պատրաստէ մասնաւոր վարժարաններու հաստատութեան և վարչութեան պայմաններուն մասին։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ընդհանուր քննիչ կոմս Լըֆուրմ որ 11 տարիէ կը պաշտօնավարէր հանգստեան կոչուեցաւ։ Կոմսը պիտի մեկնի Ֆրանսա, իր ծննդավայրը։ Իր զաւակը Մ. Էմիլ լը Ֆուրմ, որ Սէնի ոստիկանութեան պաշտօնեայ էր, Պոլիս կը հասնի յաջորդելու իր հօրը՝ իբր ընդհ. քննիչ և խորհրդական ոստիկանական նախարարութեան։

ՃԱՊՈՆՑԻ ԳՐԱԳԷՏ Մ. Քէնիեր Թօքութոմի որ Պոլիս կը գտնուէր քանի մը օրէ ի վեր, Ռուսիա մեկնեցաւ։

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆԸ.— Իգտամ յօդուածի մը մէջ հաճոյքով կը հաստատէ թէ ժողովուրդը կ'սկսի տակաւ գնահատել խնայողութեան արժէքը։ Միջին դասու, նոյնիսկ աղքատ դասու անհատներ իրենց խնայողութիւնը կը վստահին Օսմ. Պանքայի պէս հաստատութիւններու որ զանոնք կընդունին և 100ին 2 տոկոս ալ կուտան։ Այս աւանդները կը դիզուին և քանի մը տարիէն կարեւոր գումար մը կը գոյանան, որ կրնայ ըլլալ ամուսնացու աղջկան մը օժիտը կամ երիտասարդի մը առաջին դրամագլուխը։ Խնայողութիւնը բազմաթիւ առաւելութիւններ ունի։ Ընտանիք մը որ անակնկալ պարագաներու մէջ ծախքերուն դիմանալու համար փոխառութիւն մը ընելու պէտք կ'զգայ, չպիտի երթայ ատոկոսառուներուն կամ վաշխառուներուն։ Ասանկ պարագայի մը ընտանիքը բարձր ի գլուխ մաս մը փոխ կ'առնէ իր հաւաքուած դրամէն։ Խնայողութիւնը պէտք է ամէն անձ կատարէ իր շահուն համեմատութեամբ։ Բայց ցաւալի է որ մտաւական գաղափարներու ընդհանրացման խիստ լուրջ արգելք մը կայ։ Սա է թէ ժողովուրդին մեծագոյն մէկ մասին գէշ սովորութիւնն է գնել Եւրոպայէն ներածուած այն նիւթերը, որոնք անօգուտ են և խիստ սովորական։ Ասիկայ ընտանիքին խնայողութիւնը փողոց նետել ըսել է։ Ժամանակաւ Թուրք տուներու մէջ կը գտնուէին կահեր, որոնք իրական արժէք մը ունէին։ Այսօր լաւ ճաշակ կը յատկանշէ գնել կերպասներ և ուրիշ նորոյթի իրեր, որոնք պարզապէս անշահ բաներ են։ Ժամանակ է որ ժողովուրդը հրաժարի այս վնասակար սովորութիւններէն։

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԻՆ Բ. Թարգմանիչ Նշան էֆ. Սէֆէրեանի որդին Ճանիկ պէյ որ Պերլինի մէջ կ'ուսանի, երէկ Պոլիս ժամանեց իր արձակուրդը անցընելու համար։

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԳԵՂՈՒՀԻՆԵՐԸ.— Աւելի բաւէրար ճառուած մը.—Ոստիկանութիւնը ձեռք առաւ խիստ միջոց մը՝ բարքերու մաքրութեան տեսակէտով։ Խնդիրը կը դառնայ չափ մը գիշերային դէմ յայտնի ճամբորդներուն, որքան անդայջինութեան ալ օտար որոնք կ'ըլլան կը բռնեն ամէն գիշեր Բերայի փողոցներուն մէջ, մանաւանդ մեծ փողոցին մէջ, փնտռելով իրենց զոհակից մը, և որոնց միայն կողմէն է կարգ մը գարեջրատուններ։ Այս դասու կիները, որոնց թիւը տակաւ կ'աւելնայ, երբ գիշերը փողոցներուն մէջ մնան պտտելու, ոստիկանութեան կողմէ պիտի ձերբակալուին։ Շրջաբերական մը ղրկուեցաւ բոլոր հիւպատոսարաններուն որ այս որոշումները հաղորդուին իրենց պատկանեալներուն։ Բոլոր թեթեւաբարոյ կամ կասկածելի բարքով օտար կիները որոնք Բերայի կահաւորուած տուները կը բնակին, երէկ իրենց հիւպատոսարանները կանչուեցան։ Այս... պատուական տիկիններէն անոնք որ չի կրնան ապացուցանել թէ ապրելու խոստովանելի միջոցներ ունին, իրենց սեղերը պիտի ղրկուին։

ՓՈՂՈՑԻ ՇՈՒՆԵՐԸ.— Լէվանդ կ'ըսէ թէ Բերայի կարգ մը փողոցներուն մէջ անցեալներէ ոմանք փողոցի շուները կը թունաւորեն։ Նոյն թերթը այս առթիւ կը քննադատէ անփութութիւնը այդ բարբարոսութեան հեղինակներուն, և ոստիկանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ։

ՀՈԼԼԱՆՏԱԿԱՆ ամֆիթրիթ զբօսանաւը որ Օլկա թագուհին Ռուսիա տարած էր, երէկ Վոսփորէն անցնելով վերադարձաւ Ցունաստան։

ՏՂԱՔՆԵՐՈՒ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ.— Ջէյմէի Մետրապոլիտի փոխանորդ Հ. Թուսօբուլոս երկար ուսումնասիրութիւն մը կը գրէ Նէա Էֆիմէրիսի մէջ տղոց դաստիարակութեան մասին։ Կրթութեան հիմը պէտք է ըլլայ կրօնքը, որպէս զի մանկութիւնը փրկուի ազատախոհութեան, իմաստակութեան և կեղծ գիտութեան ազդեցութենէն։ Դպրոցին մէջ տղան պէտք է ընդունի ծանօթութիւն մը Աստուծոյ հաւատալիքին և գթութեան սկզբունքներուն վրայ հիմնուած։ Այսպէս պարզ բարոյականին վրայ հիմնուած կրթութիւնը կասկածելի պիտի ըլլայ և մաքի զարգացումը վնասակար, չըսելու համար անօգուտ։ Տղան պէտք է սորվի թէ գերբնական առաքինութիւնը Աստուծոյ անսպառելի հաւատքովը միայն գոյութիւն ունի, թէ այն գործերը որ գթութեան պտուղներ չեն, անկատար են և կուգան կլլըացած բարեկամեցողութենէ մը, չունենալով ոև է համաձայնութիւն՝ մեր բարոյական բարձրացման ամբողջութեան հետ։ Տղան պէտք չէ օրինակի համար նկատէ մերձաւորին սէրը իբր մարդասիրական պարզ արարք մը, այլ պէտք է զայն նկատէ իբր Աստուածային պատուէր մը։ Պէտք է գիտնայ ան թէ կ'անսաստէ երկնային օրէնքին դէմ երբ անարդարութիւն մը կամ ուրիշ դատապարտելի արարքներ կը գործէ։ Մարդ մը որ Աստուծմէ չի վախնար, ամէն ինչ կրնէ փառասիրութեամբ կամ եսապաշտ գաղափարով մը, կամ ամէնէն յաճախ իր նմաններէն գովուելու համար։ Վերջապէս, մարդ մը որ կազմուած է կրօնքին ճշմարիտ սկզբունքներով միշտ առաքինի է, և իր գործերը չի կարգադրեր ուրիշներու գնահատութեան վրայ։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՒԱԶԱԿՆԵՐԸ.—Ձեռնհաս պաշտօնարանին տեղեկագրուեցաւ թէ Նարլը Տէրէի մէջ կատարուած ընդհարումին ատեն սպաննուող վեց աւազակներէն զատ, Աղրըթոսի շրջակայ անտառին մէջ ալ 2 աւազակներու գիակները գտնուեր են. Նոյն կողմը դարձեալ զինուորներու և աւազակներու միջև կատարուած ընդհարումին ատեն ութը հոգինոց աւազակախումբ մը, անոնց պետը Քարտան Քարամանով ալ միասին, ամբողջովին սպաննուած ձեռք անցուեր են։

ՄԱՆՆԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ.— Անցեալները գրած էինք թէ Քէօթահեայի շրջակայքը տեսակ մը նիւթ անկղացած է, որմէ տեղացիք հաց շինած են։ Այս առթիւ նամակագիր մը Իգտամի գրած էր թէ մաննայ չկայ, այլ անկարելուածը բոյս մըն է։ Սպամպուլի Թըթմաքէպը այժմ կը գրէ թէ այդ մաննայով տեղացիք հաց շինած են և բնաւ չեն զարմացած այս երեւոյթէն, որուն կ'երևի թէ ծանօթ էին։ Քաղաքին ծերերը կը յիշեն թէ 60 տարիի չափ առաջ երբ խիստ սով մը կը տիրէր, նոյն բանը եղաւ և աղքատները այսպէս մխիթարուեցան նախախնամական մաննան մը գտնելով, զոր կոչեցին սովի հաց (էքմէք եէմիշի)։ Ինչպէս կրնայ բոյս ըլլալ այս որ անիմար թի մը մէջ բուսնի, չորնայ, և հրաշքով մը նետուի վերածուի, առանց իր հետքէն բան մը ձգելու։ Իրաւ է թէ ասիկա կարելի չէ բաղդատել այն մաննային հետ զոր Իսրայելացիք վայելեցին երբ չորս (?)

ԱՏԱՆԱՅԻ ՆԱՀԱՆԳԸ.— Ատանայի պաշտօնաթերթը Սէյհան կը գրէ թէ նահանգին Համիտիէ և Գօզան գաւառներէն 2500 զոյգ մշակման եզ գնուած է Դոնեա հաստատուող Իսլամ գաղթականներուն բաժնուելու համար։ Այս առթիւ պաշտօնաթերթը կը չեղէ մեծ կարեւորութիւնը նոյն նահանգին, որ հիմայի կլիմայ, արգասաւոր հող, և ընդարձակ արօտավայրեր ունի, որոնք պէտք ջանքով մը կրնան ճոխ մթերատուն մը ըլլալ։ Գոհութեամբ գիտելի է որ ձիրսուծութիւնը մեծ յառաջդիմութիւն կ'ընէ Համիտիէ և Ճէպէլը-Պէրէքէթի մէջ, բայց պէտք է որ այս ջանքերը այս երկու գաւառներուն մէջ չմնան սահմանափակուած։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԵԾ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Բերա, Քալեօնճը-Քօլլուք, Սերվիս փողոց, Մ. Մէկոսքոթիի տունը գողեր մտած և տարին 500 ոսկի արժէքով գոհարեղէն, դրամ եւն. Ոստիկանութիւնը քննութիւն մը բացաւ գտնելու հեղինակները։

* * Բերայի մէջ, Թագսիմի կողմը ծխավաճառ Սթավրի, առջի գիշերը, խանութը փակեց և իր քովը … ժամացոյցը ու չըզքաները, ինչպէս նաև դրոշմաթուղթերը արկղիկի մը մէջ դնելով, աշակերտ Ալէքսի հետ իր տունը գնաց Ֆէրիքիէ։ Հետևեալ առաւօտ միւս աշակերտ Տիմիթրի վարպետին տունը երթալով խանութին բանալին ու արկղիկը առաւ և խանութ գնաց. արկղիկը թողուց խանութին առջև բանալու համար և երբ գործը աւարտեց՝ տեսաւ որ արկղիկը անհետացած է. Նախ կարծեց որ դրացիները կատակ մը ըրած են. հարցուց ու հոն գիմեց և բան մը չգտաւ. Վերջապէս հասկցաւ թէ արկղիկը գողցուած է. Նոյն պահուն վրայ հասաւ վարպետը՝ Սթավրի։ Աշակերտը պատմեց եղելութիւնը։ Սթավրի զարմացած մեծ գողերուն ճարպիկութեանը համար, առանց ժամանակ կորսնցնելու դէպքը ոստիկանութեան գիտցուց։ Ոստիկանները խուզարկութեան ձեռնարկեցին և տեսան թէ Գնչու Ահմէտի կինը և Մէհմէտ Թագսիմի աւազանին մօտ նստած դրոշմաթուղթեր ցոյց կուտան հոն գտնուողներուն։ Երկուքն ալ ձերբակալուեցան և հարցաքննուելով խոստովանեցան թէ աւանն երբ Էլմա Տաղի կողմը կը պտտէին, երկու անձ մը կը տեսնէին (?), որոնք արկղիկ մը կը կոտրէին, որուն պարունակութիւնը առնելէ ետքը արկղը թողած ու հեռացած էին. իրենք ալ արկղիկը գտնելով 257 հատ դրոշմաթուղթ գտած էին. առանց վեց հատը ծախելու ձերբակալուած էին։ Ոստիկանութիւնը տեսնելով որ գողութեան հետքը գտնուած է, խուզարկութիւնները աւելի առաջ տարաւ։ Գնչուներու տունէն գտնուեցան դրոշմաթուղթերը։ Այդ միջոցին իբրև կասկածելի ձերբակալուեցաւ Հիւսէյին անուն անձ մը. տասը վրայէն 5 մէճիտիէ 2 քառորդ և 3 ղչ. գտնուեցան։ Գնչուները Հիւսէյինը տեսնելով ըսին թէ արկղիկը կոտրողներէն մէկն է։ Հիւսէյին հարցաքննուելով ըսաւ.— «Աստուծոյ Էլմա Տաղի կողմը երբ կը քնանայի, Մըկըր անուն Հայ մը տեսայ որ արկղիկ մը կը կոտրէր. քովը գացի եւ միասին արկղիկը բացինք։ Մըկըր ինծի տուաւ արծաթէ ունիկի մը, արծաթէ դգալ մը, ժամացոյց ու շղթայ։ Ունիկին ու դգալը քաշասանը վեց ղրուշի ծախեցի ոսկերիչ Նիքոլայի։ Շղթան երկու ղրուշի ծախեցի Գասըմ Փաշայի մէջ։ Վրայիս դրամը այս առարկաներուն արժէքն է. իսկ ժամացոյցը իմս է» Ըստոյ ձերբակալուեցաւ Մըկըր որ յայտարարեց թէ Հիւսէյինի հետ Թալիմխանէէն անցնելու ատեն արկղիկ մը գտած էին, որուն պարունակած դրոշմաթուղթերուն կէսը, ժամացոյցի շղթայ, արծաթէ ունիկի, դրամ ու դգալ Հիւսէյին առած էր. իսկ ինքն առած՝ դգալ, ժամացոյց, … և զարդի ոսկիներ։ Այդ երկու անձերուն յայտարարութենէն հասկցուեցաւ թէ վերոգրեալ արկղիկը խանութին առջևէն գողցած, … և պարունակութիւնը բաժնած էին։ Գողցուած առարկաներն են՝ երկու ոսկի ժամացոյց, մէկ ոսկի շղթայ, արծաթ ժամացոյց մը, երկու մետաղէ ժամացոյց, երկու շղթայ, ադամանդէ չորս մատանի, արծաթէ երկու դգալ, սաթէ արծաթէ երկու փոքր դգալ, սաթէ ծխափող մը, զարդի ոսկիներ և հազար ղրուշի չափ զանազան տեսակ դրոշմաթուղթեր։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ.— Էվէլինիտի անուն յոյն մը առջի օր, Գարաքէօյի կամուրջին Պոլսոյ կողմի պաշտօնեաներուն կեղծ երկուքնոց մը տուած ատեն ձերբակալուեցաւ։

ՀՐԴԵՀ ծագեցաւ երէկ ժամը 4ին, Շիշլի, Պէօյիւքտէրէ ճամբէսի, Սաիմ պէյի սեփական և սեղանատար Մկրտիչ … փայտաշէն բնակած քարաշէն տան։ Այրեցան սանդուխները և փայտէն մասեր։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը առջի օր դատեց Նեսիմ անուն անձը որ անցեալ յունվարին Օրթագիւղի գինետուններէն մէկին մէջ Մարտախայը սպաննած էր. Նաև Ավրամը՝ իբրև մեղսակից։ Կատարուած դատավարութեան հաստատուեցաւ որ Նեսիմ բարկութեան հետևանքով գործած է այդ ոճիրը, դատապարտուեցաւ երեք տարուան տաժանակիր աշխատութեան և յետոյ երեք տարի ոստիկանութեան միջոցաւ հսկողութեան տակ մնալու. իսկ Ավրամ՝ մէկ տարուան բանտարկութեան։ Այդ դատին մէջ վկայութիւն ընող Ավրամ անուն ուրիշ անձի մը համար հաստատուելով որ մէկ մեճիտիէի փոխարէն սուտ վկայութիւն տուած է, բանտարկուեցաւ հարցաքննութեան ենթարկուելու համար։

ԱՆԽԻՂՃ ՄԱՅՐ ՄԸ.— Բերայի Մաճառ Թաղը բնակող Հայ հանրակին մը իր ծնած զաւակը թաղեր է տանը պարտէզին մէջ։ Ոստիկանութիւնը իմանալով, խուզարկութիւն կատարեց և տղեկին մարմինը հանեց թաղուած տեղէն։ Կինը ըսաւ թէ վիժած էր, սակայն ոստիկանութիւնը կը շարունակէ քննութիւնները։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԹԷ ԱՐԿԱԾ.— Մախմուտի Քէհեայի չըլիներին մէջ Լիմանեճի Փարապիւզեցի Ավրամ առջի գիշերը անհետացած ըլլալով, լողանոցին մէջ հագուստները գտնուեցան։ Ոստիկանութիւնը քննութեան ձեռնարկեց հասկնալու համար թէ անձնասպանութիւն եղած թէ լողնալու համար ծովը մտնելով խեղդուած է։

ՈՃԻՐ.— Դամասկոսեան Նաջիֆ և Ջրանիկի Ահմէտ առջի գիշեր կռիւի բռնուեցան Ղալաթիա, Պէյզատէ փողոց և Նաջիֆ դանակով վիրաւորեց Ահմէտը։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ 27 Յունիս.— Ընդհանուր դատախազ Մ. Պոտուէն, իր պաշտօնական գրին ընթերցումը շարունակելով ջանաց ապացուցանել թէ գաղտնի պարտիզան մնալ չի կրնար արդարացնել Տրէյֆիւսի դատապարտութիւնը։ Դատախազը ըսաւ նաև թէ Տրէյֆիւսի գործին մէջ Էսթէրհազիի մեղսակցութիւնը անհերքելի է։

ԼՈՆՏՈՆ.— Տէյլի Թէլէկրաֆ կ'ըսէ թէ կարող է հաւաստել որ Հաբէշիստանի մասին Անգլիոյ, Ֆրանսայի և Իտալիոյ միջև համաձայնութիւնը կատարեալ է բոլոր կէտերուն վրայ։ Երկաթուղին պիտի պահէ իր Ֆրանսական հանգամանքը, բայց բոլոր ազգութեանց մտաւական զարգացումը պիտի ապահովուի հաւասար պայմաններու մէջ։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Սինոդին նախորդ աւագ Պրոկուրոր Բօպիէտոնոսցէ վաղը պիտի տօնէ իր պաշտօնավարութեան 70ամեակը։ Այս առթիւ իր քաղաքական բարեկամները սիրալիր ընդունելութիւն մը պիտի ընեն։

—Սխերթական ժամատիա ծագեցաւ Մօրշանսքի մէջ, (Թամպովի նահանգ)։

ՀՌՈՄ.— Մեր քաղաքական շրջանակներուն մէջ գոհունակութիւն կը յայտնուի Զօր. Սալեղայի ի պատիւ Վիեննայի մէջ ընծայուած սիրալիր ընդունելութեան վրայ։ Ասիկա կը նկատուի ոչ միայն քաղաքավարական ցոյց մը, այլ և քաղաքականապէս կարևոր իրողութիւն մը, որ բացարձակապէս կը հերքէ այն զրոյցը թէ աւստրօ-իտալական յարաբերութիւնները թուլցեր են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Այսօր երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեցան Կալլէսի երկրին ամբողջ հարաւակողմը։

ՄԱՏՐԻՏ.— Մօրէի Դաշինքը հրատարակեցաւ։

— Սպանիոյ կառավարութիւնը մտադիր է դադրեցնել մաքսային նոր սակացոյցերը՝ միւս տէրութեանց հետ դժուարութիւններ չունենալու համար։

ՊՈՄ ՏԸ ՖԻԿ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱԲՐԱՀԱՄ Կ. ԿՏԱՒՃԵԱՆ
ԻԶՄԻՏ

Կը ստանձնէ

Հրդեհի և ծովային ապահովագրութիւններ՝ շահաւէտ պայմաններով։

Ամէն տեսակ գոմիսիոնի գործեր ներածում, արտածում և մաքսային գործողութիւններ։

Եւրոպական առաջնակարգ գործարաններու միջոցաւ՝ գունաւոր և պարզ պատկերազարդ քարթ-փոսթալներու պատրաստութիւն, Ֆօթօկրաֆի համեմատ։

Կը ծախէ

«Թօմաս Սմիթ» Անգլ. Տան դրամարկղներէն,

Սաքսոնիոյ առաջնակարգ բիանօներ՝ շաբաթական վճարումներով,

Ամերիկեան դրութեամբ պիսիքլէթներ,

Ամէն տեսակ երկրագործական և թիթեղագործի մեքենաներ,

Ուղղուած քանակութեամբ և տեսակով ընտիր և հաստատ թէյեր,

Գաւառային յանձնարարութիւններ փութով կը կատարուին

Հասցէ՝

ԱԲՐԱՀԱՄ Կ. ԿՏԱՒՃԵԱՆ, Իզմիտ

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ՊԱՏՐԱՍՏ ՀԱԳՈՒՍՏԻ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Գրիգոր Էֆ. Էրմէնեան, որուն Եւրոպա մեկնումը ծանուցած էինք անկից առաջ, Աւստրիա, Գերմանիա, Պելճիա, Ֆրանսա և Անգլիա այցելած ըլլալով, այն տեղերու գործարաններէն մեծաքանակ նորաձեւ և առկուն կերպասներ և ճաշակաւոր պատրաստ հագուստներ գնած է։ Իր բազմաթիւ յաճախորդները խիստ գոհ պիտի մնան Էրմէնեան Էֆ.ի գնած կերպասներէն և պատրաստ հագուստներէն,

Որոնք կը ծախուին խիստ մրցամատելի գիներով։ 5—1

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ.Ո.	104.21
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	104.5½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	104.23
» էն վար գինը	»	104.15½

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	146.62½
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	146.12½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	146.87½
» էն վար գինը	»	46.12½

Շիրքէթը Խայրիէ	Օ.Ո.	36.50
Միթիլլիի Պանքա		6.37
Սէլանիկի «	ֆր.	180.—
Թոմպաքեալ	Ա.Ո.	10.—
Քարասու Բրէվիլէժիէ	ֆր.	180.—
» Օրտինէր	»	167.—
Իզմիրի քարափ	»	595.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ.Ո.	4.35
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	8.85
» պարտաթուղթ	ֆր.	488.—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	306.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա.Ո.	19.47
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	459.—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիպս. 1886		320.50
» » » 1903		267.—
Թրամվայ		50.—

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԹՂԹԵՐ

Ցունական փոխառութիւն	ֆր.	275.—
Պանք Նաս. Կրէս.	»	440.—
» « »	նոր Օ.Ո.	4.03
Լաւրիած	ֆր.	64.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղչ.էն	ղչ. ֆր.
Ֆրանսական ոսկի	8.03
Անգլիական ոսկի	1 9 21
Բօլ	90.20
Մէճիտիյէ արծաթ	107.24
Ռուսական թղթադրամ	8.67
Քրիմից	50.—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	109.22½
Բարիզի » »	ֆր.	22.96½
Վիեննայի » »	քուրոն	21.95
Պերլինի » »	մարք	18.70

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Յունիս 1906

Ֆրանսական Ռանթ 3%		96.90
Օսմ. միաց. գոնս. 4%	բաց.	96.40
» » »	գոց.	96.55
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	148.50
Րէժիի պարտաթուղթ	»	446.—
Օսմանեան մաքս	»	500.—
Օսմանեան Պանքա	»	—.—
Քրէտի Լիոնէ	»	1151.—
Բարիզի Պանքա	»	1570.—
Աւստրիական Ռանթ 4%		99.75
Իտալական » 5%		105 10
Ռուսական » 4% 1901		78.—
Սպանիակ. արտ. փոխ. 4%		96.85
Պալիա Քարա Այտըն	ֆր.	635.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Յունիս 1906

Անգլիական Ռանթ	88 25
Օսմ. Միաց. Գոնս. բաց. Գ.Կ.	95.37
» » » գոց. »	95.37
Օսմ. Պանքա	17 —
Պուլկարական 1892	103 —
Ռուսական 4% 1898—89	78 50
Ցունական Ռանթ	41.—
Չարթըրտ	1 34
Թրանսվալ	1.93
Ռանտմայն	6 06
Ճափոնական 4%	92 87

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Յունիս 1906

Գերմանական 3%	88 25
Օսմ. Միաց Գոնս.	96.10
Օսմ. փոխառութիւն 1903	88.75
Ռումէլիի երկաթուղի	148.75
Ռուսական 4% 1902	76.—
Անատոլ. Երկ. Պարտ. Ա.	—.—
« » » Բ.	103.80
» » Բաժնեթ. 60%	134 20

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

27 Յունիս 1906

Օսմ. Րէժի	411 —
Ռումէլիի Երկաթուղի	—.—
Վիեննական պանք	549.50

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ
ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Պէտէլլէրինին նըսֆը լիրա եիւզ զըրուշտան նագտէն վէ նըսֆը տիկէրի էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ իֆա օլունմագ իւզրէ պէտէլաթը միւզայէտէլէրի գըյմէթը մուխամմինէլէրինտէն տուն պուլունմասընա պինաէն մէճլիսը իտարէճէ թէգրար իլանընա գարար վէրիլէն վըլայէթ մուհարրէր մահլուլաթը զամմ իլէ թալիպ օլանլար վէ տահա վերյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէր գըյմէթը մուխամմինէլէրինին էօշրիւնէ միւսավի թէէմմին աքչէլէրիլէ պէրապէր հազիրանըն 19ընճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ օնա գատար Էվգաֆը Հիւմայուն մահլուլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Գըյմէթը մուխամմինէսի
Պէտէլը միւզայէտէսի

..8437..4000.— Եէտի Գուլէտէ Հաճի Էվհատ մահալլէսինտէ վէ ճատտէսինտէ 25 նումէրօլը չէհրի 2000 զըրուշ քիրայը միւթէհամմէլ միւլքիյէթլաթը մալիւմէի հավի պօսթանըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 37 պուչուք սէհիմի, Հաճի Ահմէտ։

..5000 ..3200.—Գաբանը Տագըգտէ Եավուզ էր Սինան մահալլէսինտէ Հաճի Պէքիր Ազա սօգագընտա 3, 5 նումէրօլը պիր պապ արրաճը մաղազասըյլա պիր պապ պէքեար օտասընըն րուպ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..2000..1250.— Պալաթտա Գարապաշ մահալլէսինտէ Պալաթ ճատտէսինտէ 175 նումէրօլը միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին րուպ հիսսէսի. Նազիֆ։

..3500..2200.— Էյուպտա Ճէզրի Գասըմ մահալլէսինտէ Չէօմլէքճիլէր ճատտէսինտէ 69 նումէրօլը մուգատաաէմա միւլք մա կէտիկ չէօմլէքճի տիւքքեանը օլուպ Էլէէվմ պիր գըլթա արսանըն կէտիկինին նըսֆըյլա միւլքինին պիւթիւնի. Օսման։

10000..7200.— Ուզուն Չարշըտա Եավաշճա Շահին մահալլէսինտէ Ուզուն Չարշը ճատտէսինտէ 228 նումէրօլը Ֆէվգինտէ պիր օտայը հավի միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր։

..9125..5000.— Կալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահլէսինտէ Թօփճիլար ճատտէսինտէ 174 նումէրօլը վէ կիւմիւշ հալգալը սօգագընտա 17 նումէրօլը Ֆէվգինտէ տէօրթ օտայը վէ չէհրի 7 լիրալի Օսմանլի քիրալը 2 պապ տիւքքեանըն 16չար հիսսէ իթիպարըյլա պիւրէր հիսսէլէրի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..4000..2100.— Տավուտ Բաչատա Հէքիմ Օղլու Ալի Բաչա ճատտէսինտէ 174 նումէրօլը պիր գըլթա արսանըն պիւթիւնի. Նազիֆ։

..6000..5000.— Զուգուր Չէչմէտէ Մօլլա Ֆիւտէյէլ մահալլէսինտէ Թաչխան Ֆէվգանիսինտէ 11 նումէրօլը միւլք մա կէտիկ պիր պապ օտանըն պիւթիւնի. Մուսթաֆա։

..2500..2000. — Գասըմ Բաշատա Նաhկեա Բէթխիւտա մահալլէսինտէ Պօսթան սօգագընտա միւքէրրէր 2 նումէրօլը չէհրի 80 զըրուշ քիրալը պիլա հավա պիր պապ գահվէ տիւքքեանընըն րուպ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..1700..1500. — Իւսկիւտարտա Նէնի Մահլէտէ Գարամանլը սօգագընտա 91 նումէրօլը պիր գըլթա արսանըն պիւթիւնի. Շիւքրի։

..2000..1500.— Պապը Ճաֆէրիտէ Ռիւսթէմ Բաչա մահալլէսինտէ Դուլթուճիլար ճատտէսինտէ 25 նումէրօլը Ֆէվգինտէ պիր օտայը հավի պիր պապ տիւքքեանըն 6 հիսսէ իթիպարըյլա պիր հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..35000..26460. — Թօբխանէտէ Թըմթըմ մահալլէսինտէ Պօսթան Պաչը ճատտէսինտէ 2 նումէրօլը միւթէմէտլաթը մալիւմէի հավի չէհրի 800 զըրուշա քիրալը քեարկիր պիր պապ փուրունըն 24 հիսսէտէն 7 հիսսէսի. Հաճի Հիւսէյին։

..2222..1500. — Պապը Ճաֆէրիտէ Ռիւսթէմ փաշա մահալլէսինտէ Հասըրճըլար ճատտէսինտէ 17 նումէրօլը չէհրի 120 զըրուշ քիրաեա միւթէհամմիլ Ֆէվգընտա պիր օտայը հավի պիր պապ տիւքեանըն 6 հիսսէ իթիպարըյլա պիր հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..6000..4000. — Պէյգօզտա Տէրէպօյի գարիէսինտէ Դըրմօզանտա 14 16 նումէրօլը Թարլա վէ գօզալագ մահալլին պիւթիւնի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..3334..2000. — Պապը Ճաֆէրիտէ Ռիւսթէմ փաշա մահալլէսինտէ Հասըրճըլար ճատտէսինտէ 77 նումէրօլը չէհրի 120 զըրուշ քիրաեա միւթէհամմիլ Ֆէվգընտա պիր օտայը հավի պիր պապ տիւքեանըն 6 հիսսէ իթիպարըյլա պիր հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..5602,50..2000. — Պէչիքթաշտա Թէչվիգիյէ մահլէսինտէ Նիւշէթիյէ ճատտէսինտէ պիր նումէրօլը իւչ պապ տիւքեանըն պիր ախոր վէ պիր սամանլըղը միւչթէմիլ պիր պապ գօնաղըն 32 հիսսէ իթիպարըյլա պիր հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին.

..2000..2000. Պալաթտա Գարա Պաշ մահլէսինտէ վափօր իսկէլէսի սօգագընտա 41 նումէրօլը Ֆէվգընտա պիր օտայը հավի պիր պապ տիւքքեանըն 5 հիսսէ իթիպարիյլա պիր հիսսէսի Մուսթաֆա.

..2500..5670. Զինճիրլի Գույուտա Աչըք Ալի Փաշա մահալլէսինտէ Լիւլէճի Նէճիթա էֆ. սօգագընտա 7 նումէրօլը պիր գըլթա մէնզիլ արսասընըն պիւթիւնի Մուսթաֆա.

..2000..3334. Պապը Ճաֆէրիտէ Ռիւսթէմ Փաշա մահալլէսինտէ Հասըրճըլար ճատտէսինտէ 71 նումէրօլը չէհրի 120 զըրուշ կէթիրիր քիրաեա միւթէհամմիլ Ֆէվգընտա պիր օտայը հավի պիր պապ տիւքքեանըն 6 հիսսէ իթիպարըյլա պիր հիսսէսի Հաճի Ահմէտ.

Ղուրէպայի Միւսլիմին խասթախանէսի իչին պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ իէվմի 50 գըյէյէ գատար լիւզումը օլան խալիս սիւտին պէհէր ճէտիտ գըյէսի մէճիտի 19 զըրուշ հիսապըյլա 55 բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ չէհրը հալը րումինին 19ընճը բազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար իճրայի միւնագասասըյլա հէր գաչ բարա վէ 20ինճի վէ եիրմի պիրինճի սալը վէ չարչէնպիհ կիւնլէրի տախի 100տէ 5 թէնզիլ գապուլ օլունուպ հատտը լաիգընտա պուլունտըղը թագտիրտէ իհալէի էվվէլիյէսի վէ իւչ կիւն զարֆընտա եիւզտէ օնտան տուն օլմամագ իւզրէ ֆէվգէլատէ թէնզիլաթ գապուլըյլա իհալէի գաթիյէ իճրասը մուգարրէր պուլունմըչօլտուղընտան Նօգսանըյլա իթայա թալիպ օլանլարըն 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմմին աքչէլէրինի վէ նախտ միւթէյէր վէ մուսատտագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

14 Հազիրան 1322 1—3

Օ ԹԱԼՈՆ Տ'ՕՌ

Քարլօ էֆ. Աննամեան, հաստատուած Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, Թիւ 103, ծանօթ է իբր առաջնակարգ կօշիկի գործարանատէր և 1903ի Աթէնքի միջազգային ցուցահանդէսին մէջ պատուոյ վկայական առած է։ Կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ ընտիր և առաջնակարգ նիւթերով և նուրբ ճաշակով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկներ ունի այրերուն համար, 60 ղրուշի գինով։ Կայ նաև կիներու համար խիստ սիրուն պօթեր և տղոց համար կօշիկներ, մօրթէ բանդուֆլաններ և այլն։

ՐԸՆԹԸՆ ՊԱՆ ԷՍԻ ՊԻՐԱԽԱՆԷՍԻ

Կալաթասա[յ] Նումէրօ 28

Կալաթիօտ զա Թէշրիֆ իտէն ... պիր խըլաէթը ... մագ իւզրէ ... էն ֆայտալը Բիլզնէր (Pilsner) պիրասընը քիլօ իլէ սաթըլաճաղընտան պէհէր քիլօսը 100 փարա, խարճը քիլօսը 70 փարա մէզէ իլէ. պիր շիշէսի 1 զրշ. վէ ... թախի ... Պիրահանէմիզին ... ֆէթի վէ մանզարասը ... օլտուղը ... մէզէ ... լօնտրաղըն ... թարիֆսալար ... թիր։

ՆԱՔԼԸ ՄԷՔԵԱՆ
ԲԷՐՈՒԹԵԱՐ ԱՐԻՍ ԱՂԱ

Պաղչէ Գաբուսընտա Նիզամիյէ գարաղօլխանէսի գարշուսընտա վագը օլուպ սահսաաթընտաքի մէհարէթ վէ միւհէնտիսլերիմ միւչթէրիլէրինէ գարշը տախմա ասարը հիւրմէթ վէ նէզաքէթի իլէ զէվգը միւհէնտիսէմնինթէվէճճիւհլերինէ մաղհար օլան Բէրութեար Արիս աղա պու քէրրէ նինէ Պաղչէ Գաբուսընտա Շէթային էլվիսէ մաղազասընըն գարշըսընտաքի սօգագտա 6 նումէրօլը տիւքքեանա նագլ իթմիշ օլտուղը միւհթէրէմ միւչթերիլերինէ արզ վէ իլան իլէ քէսպը չէրէֆ էյլէր. 10—8

ԻՁԷՐԻ ԿԷՕՔ ՍՈՒՏԱ
ԱՀԷՆԿ

Պունտան պէօյլէ հէր ճումա վէ փազար կիւնլէրի քէմանի պիւլպիւլի Սալիհ, գանունի մէշհուր Հաֆըզ, Ուտի Իպրահիմ, խանէնտէ չէհիր Մէհմէտ, խանէնտէ Իհսան վէ խանէնտէ Պիւրհան էֆէնտիլէրտէն միւրէքքէպ ինճէ սազ տագըմը Թարաֆընտան ինճէ սազ ահէնկ իճրա էյլէյէճէքլէրինտէն, Թէչրիֆէ րաղպէթ պույուրան զէվաթըն էչնէր ճիյէթ մէմնուն օլաճագլարը իլան օլունուր։ 4—4

ԴԵՂԱՐԱՆ
ՏԻՒՑՄԷՃԵԱՆ

Դեղերու ԹԱՐՄՈՒԹԵԱՆ և ՆՈՐՈՒԹԵԱՆ կը ... հիւանդներ, որոնք մեծ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՄԲ դիմեն, ի Թէրիտէ, Զալրգ փողոց, Թիւ 21։

Դեղարանս ունի նաև բժիշկներ, մանաւանդ Տօքթօր Տիմոթէոսեան և Պառնաբեան Զ. Պարտիզպանեան, որոնք ամէն օր զբաղին վերջ իրենց դիմող հիւանդները ձրիաբար կը դարմանեն Դեղարանիս մէջ։ 15

“ՕՄԵԿԱ„ 5 տէնէ իչին թէմինաթլը օլունմուշ սաաթլար, գազըն վէ հէրքէզ իչին էնվայի չէչիտ։

Նէկէատէ ... զիւ... Տէրսաատէթտէ

ՕՐՕԶՏԻ-ՊԱՔ

2—50

ՊԻԹԸՐ ՔԱՄՊԱՐԻ
BITTER CAMPARI

Պիթըր Քամպարին տիեզերապէս ճանչցուած ստամոքսի օգտակար ըմպելի մըն է, որուն գործածութիւնը յանձնարարուած է ամէն երկիրներուն մէջ։ Ամէն մէկ մըն է, որուն համար չատ սիրելի է և ախորժելի։ Քիչ մը կաղէօզի հետ խառնուելով ամռան համար ամէնէն ախորժելի, ամէնէն զովացուցիչ և ... խօ ժամուն ըմպելին կ'ըլլայ։

ՔՕՐՏԻԱԼ ՔԱՄՊԱՐԻ
CORDIAL CAMPARI

Քօրտիալ Քամպարին համեղ ... մըն է որ իբր մարսողական կը խմուի կերակուրներէ ետք, և որուն համար կը նմանը չունի։ Ծաղկէ ... զօրաւոր ըմպելի ... թիւններ ... ։

Պիթըր Քամպարին և Քօրտիալ Քամպարին փոքր գաւաթներով կը ծախուին գարեջրատուններու, ... ճաշարաններու մէջ։ Շիշով կը ծախուին մեծ նպարավաճառներու քով և դեղի մթերանոցներու մէջ ևն.։ 26—3

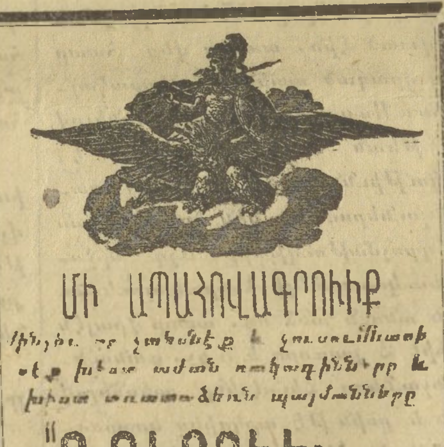

ՄԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԻՔ

Մինչեւ որ չտեսնէք և չուսումնասիրէք ... բոլոր պայմանները

“ՖՐԻՏՐԻԽ ՎԻԼՀԷԼՄ„Ի
“Friedrich Wilhelm„

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ՊԵՐԼԻՆ, 1866ԻՆ

Կը գործէ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ... հսկողութեան տակ

Ապահովագրութեան խառն, ... ժողովրդական և մանկական ... ։

ՄԻՆՉԵՒ 1905 ԴԵԿՏ.Ի ՎԵՐՋԸ ԿՆՔՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1,040,000,000 ՖՐ.

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ (...)

82,069,055 ՖՐ.

ՊԱՀԵՍՏԻ ՖՈՆՏ

117,268,910 ՖՐ.

ԳԱՆՁՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ ՄԻՆՉԵՒ 1905

25,403,875 ՖՐ.

2,015,988 ... 1906 Յունվար 1 ...

Ընկերութեան դրամատուներն են Օսմ. Կայս. Պանքան ... Ս. Պլէյխրէօտէր դրամատունը

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ

Ճ. Ս. ՃՕՆՍԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.

J. G. Johnson & Cie

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ ԴԻՄԱՑ

Թահթաքալէ ... ՂԱԼԱԹԻԱ Կ. ՊՈԼԻՍ

Արդիւնաւոր գործակալներ կը փնտռուին, առաջնակարգ ... պայմաններով։

ՏՕՔԹ. ԼԵՒՈՆ Լ. ՊՈՒԼՈՒՔԻ

Այս անգամ հաստատուած է Մաքրիգիւղ, Ծէվրլիք։ Հիւանդ կ'ընդունէ ամէն օր իր բնակարանը, առաւօտէն մինչև երեկոյ։ Շաբաթ օրերը ձրի։ 6—30

Անկլօ-Ամերիկեան ատամանց ընկերութիւն Նիւ-Եօրք, Ֆրանք-Ֆօրթ եւ Լոնտոն

Թուրքիոյ ընդհանուր գործակալը

ԼՈՒԿԱՍ ԵՒ ԲԼԱԹՆԷՐ

Պոլիս, Անանիաեան խան Նօ. 31

Պատրաստ ունինք նոր հաւաքածոյ մը ատամանց, զոր փափաքող ատամնաբոյժք կրնան այցելութեամբ գնահատել, նամակով անգ իրենց ... կը հրաւիրենք (Քրամ-Բօն Պրէվըթէ Փալթինի) ատամանց։

ԱԶԴ

Հրապարակի վրայ փորձառու և ճիշդ ... կը փնտռուի ... համար ... Դիմել Սամաթիա, Թարաքճըլար, ... թիւ 2. 2—3

Բրուսսէլի Ապահովագր. տեղեկատուութեանց արուեստագիտական գրասենեակ

(Bureau Technique de Renseignements d'assurances)

Արամպօլ, Սալոյեան խան, Բաաած Դարբրեր Օղլու, թիւ 33

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՁԵՌՆԱՐԿ ՄԸ

Իր տեսակին մէջ առաջին ըլլալով գրասենեակը ... ապահովագրական ... ընկերութեանց ... ապահովագրական պայմաններու և ... առնչութեան ... ։

Հետեւաբար կը յուսանք թէ ամէն անձեր որոնք ապահովագրական ... գործառնութեան մը ունին ... միջնորդներու (courtiers) ձեռքով ... ապահովագրութիւնները, կրնան այն միջնորդներուն ... ամէն կերպով, բայց ... գրեթէ մեր ապահովագրութեանց ... (La technique de l'assurance). կրնան ... ապահովագրական միջոցներուն և ... ։

Ապահովագրական Տեղեկատուութեանց արուեստագիտական գրասենեակի

Տնօրէն — Տէր

ՄԻՀՐԱՆ ՉԻԹՃԵԱՆ — ՎԱՀԱՆ ԵԿԱՒՈՖ

Ծանօթ.— Ապահովագրական տեղեկատուութիւններ, ... ապահովագրեալը ... ։ 16—50

ՄՕՁԱՅԻԳ վէ ԱԼՉԸ
ԻՄԱԼԸՆԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ՊԷՕՅԻՒՔ ՖԱՊՐԻՔԱ
ՎԷ
ԷՏԷՎԱԹԸ ԻՆՇԱԻՅԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ՀԱՃԻ ՊԱՂՏԱՍԱՐ ՏԷՅԻՐՄԷՆՃԵԱՆ ՎԷ ՄԱԽՏՈՒՄԼԱՐԸ

Արսգըմա Գաբու ճատտէսինտէ Քուղլաճըլարտա Թիւրպէի Շէրիֆէ մուգապիլ Նօ. 510 վէ Կալաթատա Քէրէսթէճի Քազ ... Սուգ ... պէդէսթէնտէ Նօ 2

... ֆապրիգամըզտա ... մօզայիք-Չինի վէ մօզայիք ... Աւրոպա ... ։

... ։

ԶԻՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՅԱՆՔՕՍԸ
ՀԱՍԸԼԱԹԸ ՄՈՒՀԱՃԻՐԻՅԷՆԻՆ ՄԷՍԱՐԻՖԸ ԻՍԲԷԱՆԻՅԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԸՐ

Իհրամիյէլէր Տէրսաատէթտէ Զիրաաթ Պանգասըյլա Օսմանըը Պանգասընտա վէ թաշրալարտա մէզքիւր պանգալար ճիւրտլարընտա թէտիյէ օլունուր.

ԻՔԻՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ 1 ԹԷՄՄՈՒԶ 322 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ

Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթը ճէլիլէլէրի տայրէսինտէ ալէնէն իճրա իտիլէճէքտիր։

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒԸ ԱՏԷՏԻ 175,000

ԻՔՐԱՄԻՅԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏԻ 28,660

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 500,000 ՂՐՈՒՇ

2ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ	3ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ	4ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ	5ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ
250,000 ՂՐՇ.	125,000 ՂՐՇ.	50,000 ՂՐՇ.	25,000 ՂՐՇ.

ԻՔՐԱՄԻՅԷԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏ ՎԷ ՄԻԳՏԱՐԸ

1	Ատէտ	500,000	Ղուրուշ	Իքրամիյէ			
1	»	250,000	»	»			
1	»	125,000	»	»			
1	»	50,000	»	»			
1	»	25,000	»	»			
5	»	50,000	»	»	պէհէրի	10,000	ղուրուշ
50	»	50,000	»	»	»	1,000	»
100	»	50,000	»	»	»	500	»
1000	»	100,000	»	»	»	100	»
27500	»	550,000	»	»	»	20	»
28,660		1,750,000					

Քէչիտէ մուամէլէսի Զիրաաթ Պանգասը Մէճլիսի Իտարէսի հէյէթինէ մահսուս ... վէ Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսի ... Մուհասէպաթ ... վէ Օսմանլը Պանգասընտան ... իճրա օլունուր, գազանըլան իքրամիյէլէր պիր ... ։

Պիլէթլէր Տէրսաատէթտէ Զիրաաթ Պանգասը ... Օսմանլը Պանգասը ... 25 սանթիմ ... 100տէ ... ։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ — 1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ՆԸՍՖ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ — ՉԷՅՐԷԿ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԻՆ
VICTORIA DE BERLIN
ԸՆԴՀ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1853ԻՆ

ԳԵՐՄԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

Ապահովագրութիւն խառն, ընտանեկան, ժողովրդական և մանկական ... և այլն, և այլն։

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ապահովագրական ամէն տեսակ գործեր կ'ընէ. ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Ցամաքային Եւրոպայի ամէնէն մեծ Ընկերութիւնն է.

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	7,500,000	Ֆրք.
ՊԱՀԵՍՏ 1904ին	591,891,604	»
ԸՆԴՀ. ԳՈՒՄԱՐ 1904ին	605,718,205	»

Ընթացիկ ապահովագրութիւն 1903ին Ֆր. 1,491,279,236

Միակ ընկերութիւնը որ ամէն տարի 3 % յաւելուածին կը վճարէ ... բաժնեթերթերուն համար

Ապահովագրութեան ԱՆՁԻՆՔՆԵՐՈՒ, ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ԵՒ ... ։

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ — ԱԼԵՔ. ՃՕՆՍԸՆ

3—4, Ղալաթիա, Պէէէէբ խան (Տէօյչ Պանքի դիմաց) 50—14

ԿԱՐԴԱՑԷ'Ք, ԱՌՈՂՋԱՑԷՔ, ԳԻՏԻ ՕԳՏԻՔ

Նիւթաստարդներու ճշմարիտ բարերարաւն

ՏՕՔԹ. ԳԱՐԼՕ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԱՖՐՈԴԻՏԵԱՆ ԵՒ ՄԻՋԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ամէն օր, բաց ի Կիրակի օրերէն, կը գտնուի Վերպէրեան դեղարանը, Կէտիկ Փաշա Պոլի ժամը 3էն մինչեւ 6, եւ Պանէկ-Գաթու Մէրճամէքեան - Պիւժի դեղարանը ժամը 7էն 11։

Ուրբաթ օրերը ձրի երկու դեղարաններուն մէջ ալ.

Տօքթ. Գարլօ Յակոբեան, իր բազմամեայ փորձառութեամբ և եւրոպական ամէնէն նշանաւոր բժիշկներուն ... ։

Եւրոպայէ բերել տուած նորանոր ... ։

... (պէֆրուֆըբֆ) ... ։

Աւելորդ չէ ըսել թէ ... ։ 27—50

ՏՕՔԹ. Գ. ԶԱՐԳԱՃԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ. ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ականջի, քթի, կոկորդի եւ բերնի հիւանդութեանց

Որ երբեմն իբր օգնական բժիշկ պաշտօնավարած է Փորթոյի կառավարական հիւանդանոցներուն մէջ, այժմ Կ. Պոլիս վերադարձած ըլլալով, կը բնակի Բերա, Թագսիմ Ըզըր փողոց թիւ 6 (գաղղիական հիւանդանոցին հանդէպ), և հիւանդ կ'ընդունի բաց ի երկուշաբթիէն ամէն օր կէսօրէ վերջը։

Շաբաթ օրերը ձրի։ 4—40

ԷԳՕՆՕՄԻԱ
ՊԱԽԹ
(EPARGNE-CHANCE)
Ն. ԲԱԲԱԶՕՂԼՈՒ ՎԷ ՇԻՒՐԷՔԵԱՍԸ
ՊԱՆԳԱՍԸ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՍԻՐՔԷՃԻՏԷ ՔԷՕՓՐԻԼԻ ԽԱՆԸՆՏԱ

ՆՈՒՄԷՐՕ 26

ԱԼԱԹՕՔԱ ... ։

... ։

ԻԽԹԱՐ. — ... ։

ԻԼԱՆ

Ասլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի տէվաիրի իլէ մէհաքիմ մէրպութաթը իչին միւսաիսա իսթիլէճէկի էվվէլճէ իլան իտիլմիշ օլան 1200 չէքի օտուն վէ 30 պին գըյէի ճէտիտ քէօմիւրին իհրա գըլընան միւնագասա նէթիճէսինտէ օտունըն պէհէր չէքիսի մա մէսարիֆ 24 զըրուշ 10 բարա վէ Սթրանճա վէ եա Չէրքէս քէօյ քէօմիւրինին տախի պէհէր 100 գըյէի ճէտիտի քէսպիք մա մէսարիֆ 33 զըրուշա Թալիպի էօհտէսինտէ իսէ տէ իհալէի մուվագգաթասը իճրա գըլընմըշ օլուպ ինչպես հավիրանըն 21ինճի չարշամպա կիւնիւնէ թէսատիւֆ էտէն 100տէ 5տէն 5է գատար թէնզիլաթ գապուլիյէթ էվվէլէ միւթէքաբիլ գարարը քեարըլարի իհրա օլունաճաղընտան, մէզգիւր ճիւրտլէրի ... թալիպ օլանլարըն էվվէլէ ... օտուն 10ա գատար էնճիւմէն իտարէի Ասլիյէ վէ եա միւհասէպէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր.

15 Հազիրան 322

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

Մաաձաճիտ Ղալաթիոյ.— Քամանսօ խան։

Պոլսոյ Գործակալութիւն.— Գափրերը օղլու բաամժիի դիմաց Կէպիր էֆ. Քիւիփլիճաճէ փողոց։

Պայսոյ Գործակալութիւնը, Ղալաթիոյ մամաճիւղին նման, կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններ։

Գործակալութիւնը կը կատարէ նաև ... Թուրքիոյ բոլոր գաւառներուն ինչպէս և Արտասահմանի համար։ 50—13

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ